

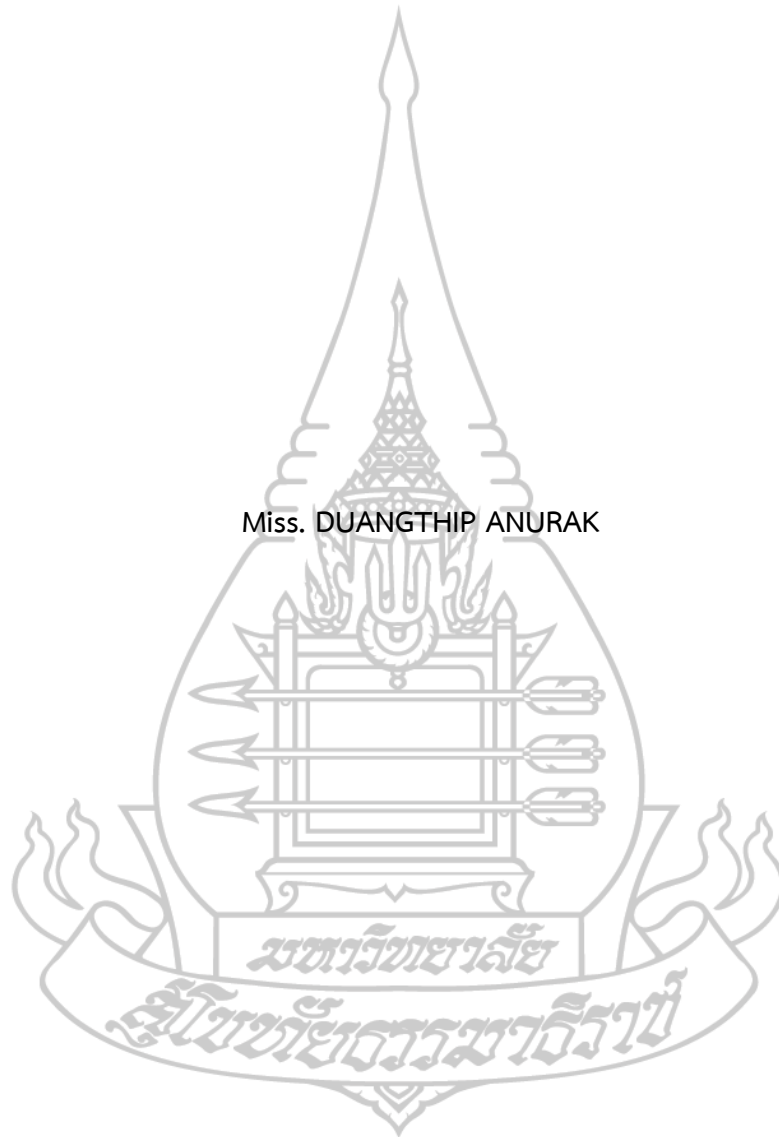
ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออก
อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนวัดภูเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Effects of Using a Guidance Activities Package on Proper Assertion
Behaviors of Grade II Students at Wat Phukhao Thong School
in Surat Thani Province

Miss. DUANGTHIP ANURAK

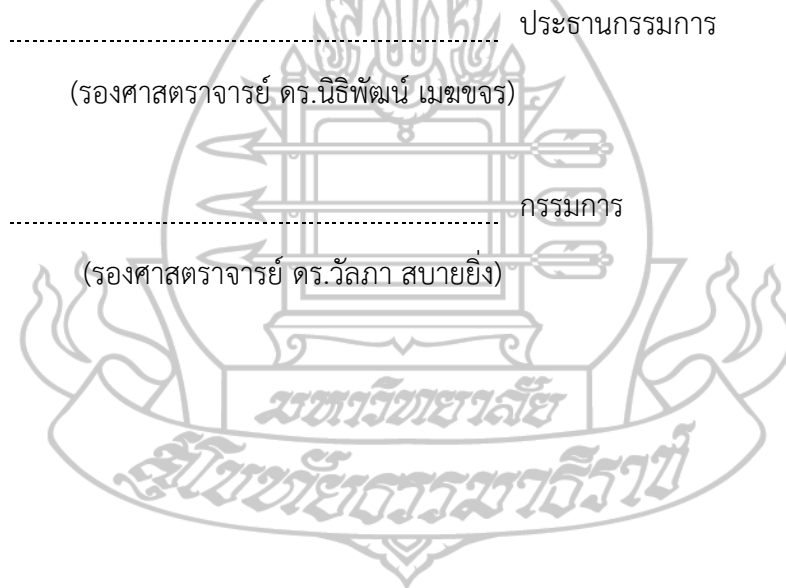
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออก อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดกุฎีเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ชื่อและนามสกุล	นางสาวดวงทิพย์ อนุรักษ์
แขนงวิชา / วิชาเอก	การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนคว้าอิสระ ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออก อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดกุฎเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ผู้ศึกษา นางสาวดวงทิพย์ อนุรักษ รหัสนักศึกษา 2602800621
ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวัดกุฎเขาทอง จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 และ 2) ชุดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 กิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมทั้งด้านการพูดและด้านการกระทำสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ประถมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Using a Guidance Activities Package on Proper Assertion Behaviors of Grade II Students at Wat Phukhao Thong School in Surat Thani Province

Author: Miss. DUANGTHIP ANURAK; ID: 2602800621;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling)

Independent Study Advisor: Dr. Nitipat Mekkhachorn, Associate Professor; Academic year: 2023

Abstract

The purpose of this study was to compare the proper assertion behaviors of students before and after the implementation of a guidance activities package.

The sample consisted of 35 second-grade students from Wat Phukhao Thong School in the first semester of the 2024 academic year, selected through cluster sampling. The research instruments included 1) the assessment of proper assertion behaviors, with a reliability coefficient of .82, and 2) a guidance activities package consisting of 10 activities. The statistical methods used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results found that after using the guidance activities package, there was a statistically significant increase in students' proper assertion behaviors at the .05 level. Additionally, the analysis by component, it was found that both the speech and action components showed a statistically significant increases at the .05 level.

Keywords : Guidance Activities Package, Proper Assertion Behaviors, Primary School

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไข และติดตามการทำการค้นคว้าอิสระอย่างสม่ำเสมอ นับตั้งแต่เริ่มต้น จนเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์แขนงวิชาการแนะแนวและการศึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ให้คำแนะนำอบรมสั่งสอนด้วยความเมตตาศิษย์และให้กำลังใจศิษย์เสมอมา

ขอขอบคุณ นายสรรัช พูลสมบัติ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓ สุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี นางอัญชลี ภัทรโอภาส ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี นางมนิรัตน์ จิตธีรกุล ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน” อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการอภิเดช จิตรมุง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดภูเขาทอง และ นายหัสภูมิ รักดี ครู โรงเรียนวัดภูเขาทอง ที่ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน และให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณครูและขอใจนักเรียนโรงเรียนวัดภูเขาทอง ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี จนสามารถเก็บข้อมูลได้เรียบร้อย คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านด้วยความเคารพ

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัว ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุน และคอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

นางสาวดวงทิพย์ อนุรักษ์

สารบัญ

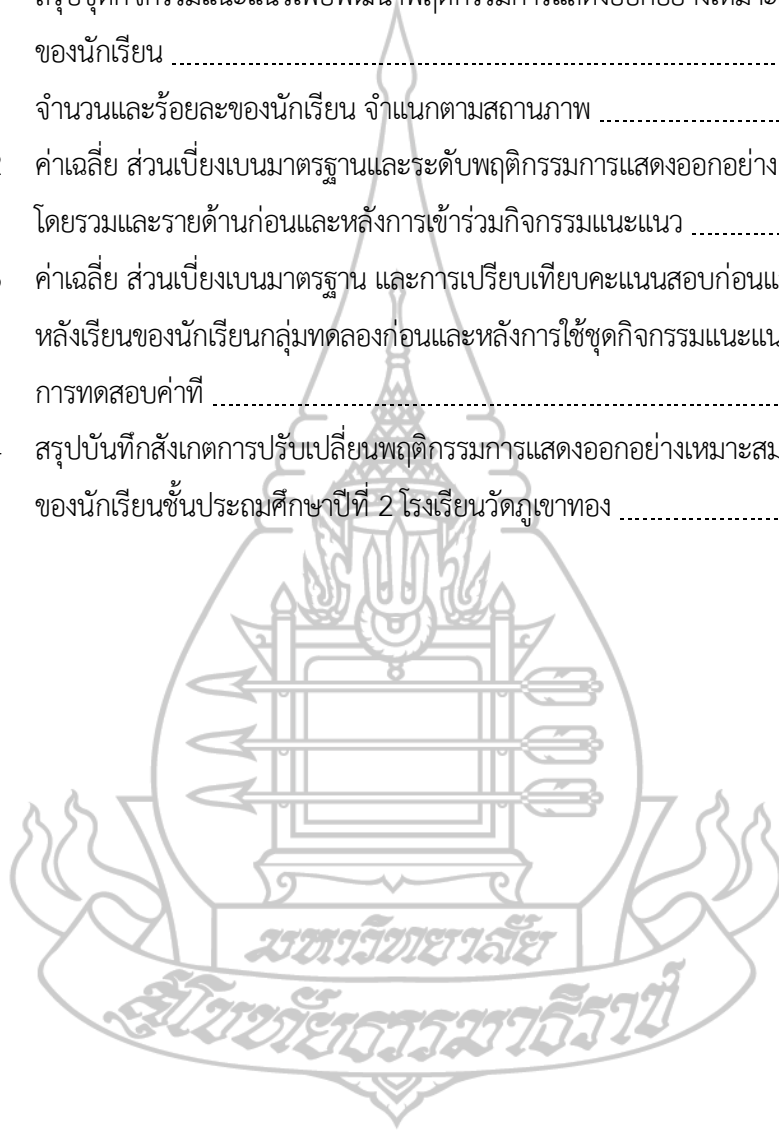
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม	6
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	19
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
ตัวแปรที่ศึกษา	27
รูปแบบการวิจัย	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน	35
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรม การแสดงออกอย่างเหมาะสม	36
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของ นักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	37
ตอนที่ 4 บันทึกสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม	37
บทที่ 5 สรุปรายวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	39
สรุปรายวิจัย	39
อภิปรายผล	41
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	49
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	50
ข ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	52
ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
ประวัติผู้ศึกษา	84

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	
สรุปชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ของนักเรียน	32
ตารางที่ 4.1	
จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ	35
ตารางที่ 4.2	
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยรวมและรายด้านก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว	36
ตารางที่ 4.3	
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและ หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วย การทดสอบค่าที	37
ตารางที่ 4.4	
สรุปบันทึกสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดกุฎีเขาทอง	38

ญ

สารบัญญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 รูปแบบการทดลอง	28

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการศึกษาไว้หลายมาตรา โดยมาตราที่สำคัญ ได้แก่ มาตรา 54 บัญญัติว่า "รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะชีวิต มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะอาชีพ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก" (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560, น. 14) จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยกำหนดให้การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลทุกคน รัฐจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิต มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะอาชีพ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

การจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมาย ของการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 17) ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความกล้าแสดงออกทั้งทางความคิด ในการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แล้วสามารถนำเสนอออกมาโดยการพูด การรายงาน การตอบคำถาม การเชื่อมโยงความรู้ หรือลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูมีหน้าที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง และเข้าใจถึงศักยภาพที่ แตกต่างกันของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำศักยภาพออกมาใช้อย่างเต็มขีดความสามารถ (กรกช นวพงศ์ธนานนท์, 2559, น. 1)

กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่สามารถแก้ไขและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้ง ในด้านร่างกาย อารมณ์ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว และมีความพร้อมในการเรียน สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มขีดความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กิจกรรม

แน่วแน่มมีความสำคัญต่อผู้เรียน 3 ประการ ได้แก่ 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง รักและพึงพอใจในความเป็นตนเอง สามารถปรับตัวและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ป้องกันปัญหาที่จะเกิดแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพการณ์ ที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม อาจก่อให้เกิดการถูกล่อลวงในการกระทำผิด 3) เป็นการส่งเสริมการจัดการปัญหาของผู้เรียน ทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม กิจกรรมแนะแนวที่สนองความต้องการรายบุคคลและ แบบกลุ่มช่วยเพิ่มความสามารถในการเผชิญ และก้าวพ้นอุปสรรคเพื่อพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงของชาติ (นิรนาท แสนสา, 2556, น. 90) กิจกรรมแนะแนวจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้ โดยใช้กิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาการแสดงออกของนักเรียนทั้งด้านการพูดและการกระทำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถมีส่วนร่วมในการเรียนและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาการแสดงออกของนักเรียนได้ดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เรื่อง พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน โดยนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตระหนักถึงความสำคัญของความกล้าแสดงออก มีความกล้าแสดงออกทั้งด้านการพูด และพฤติกรรม สามารถใช้ชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนทั้งด้านการพูด และด้านการกระทำ ดังที่งานวิจัยของ ประเสริฐ จีบสันเทียะ (2546, น. 67) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนสูงขึ้น

การกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของบุคคลเป็นลักษณะบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่เกิดจากลักษณะของบุคคลและสภาพแวดล้อมโดยแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันบุคคลสามารถแสดงออกซึ่งความต้องการของตนได้อย่างเหมาะสมโดยสื่อออกมาทั้งทางวาจา น้ำเสียง สีหน้า และท่าทางเมื่อพิจารณาในบริบทของสังคมไทยจะพบว่าผู้ใหญ่มักอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนเกร็งเกรงใจผู้อื่นมีความนอบน้อมการเลี้ยงดูเช่นนี้อาจทำให้เด็กพัฒนากลายเป็นความไม่กล้าแสดงออกซึ่งสิทธิและความต้องการของตนได้อย่างเหมาะสมสิ่งนี้เองเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุคคลไม่สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพการที่บุคคลมีลักษณะการแสดงออกที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการสนทนาได้เนื่องจากผู้ที่ไม่กล้าแสดงออกมักจะประสบปัญหาในการสื่อสารและการตัดสินใจจึงมักกลัวการประเมินที่อาจให้ผลทางลบแก่ตนจึงเป็นผลให้บุคคลที่ไม่กล้าแสดงออกมักจะคล้อยตามสิ่งซึ่งนำที่ได้รับได้ง่าย (การดี ศิริสุทธิพัฒนาม, 2551, น. 31)

สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนภายในชั้นเรียน พบว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมีพฤติกรรมการแสดงออกยังไม่เหมาะสม ด้านการใช้วาจา ได้แก่ การกล่าวทักทายที่ไม่สุภาพ การใช้ถ้อยคำสื่อสารที่ไม่เหมาะสม ไม่กล้ากล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ไม่กล้ากล่าวคำชมเชย ไม่รู้จักกล่าวคำวิพากษ์วิจารณ์ในเชิงสร้างสรรค์ การกล่าวคำปฏิเสธด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ ส่วนด้านท่าทางนั้น ได้แก่ ไม่มีการแสดงออกทางสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มีการแสดงความสนใจโดยการแสดงออกทางร่างกาย ซึ่งเรื่องนี้คณะผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญพร้อมทั้งต้องการที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ ให้เหมาะสมกับนักเรียนอย่างมีหลักการและมีประสิทธิภาพ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขพัฒนาให้เกิดการกล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ที่มุ่งให้สามารถแก้ปัญหาในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ของนักเรียนกับบุคคลอื่นได้ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง ในการที่จะดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าหลังจากที่นักเรียนได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกต่อบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ทั้งในการด้านการพูด ไม่ว่าจะเป็น การกล่าวคำทักทาย การกล่าวคำขอบคุณ หรือการมีส่วนร่วมในการสนทนาต่าง ๆ และด้านการกระทำ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การแสดงออกท่าทาง การสบสายตา และการแสดงออกทางใบหน้า

2. คำถามการวิจัย

ชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถเสริมสร้างพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้หรือไม่

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 70 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนว

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยเดือน พฤษภาคม

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

6.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอน ในการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

6.2 เป็นข้อมูลประกอบกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของแต่ละบุคคล

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม หมายถึง ความสามารถในการแสดงพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกจากการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียนและการทำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมก่อนและหลังการร่วมกิจกรรม เพื่อช่วยให้นักเรียน

สามารถการแสดงออกต่อบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ในการด้านการพูด อาจเป็นการพูดแสดงความรู้สึก หรือการพูดจาทักทายปราศรัย ส่วนการกระทำอาจเป็นการแสดงสีหน้า หรือการทำกิจกรรม ตามรายละเอียด ดังนี้

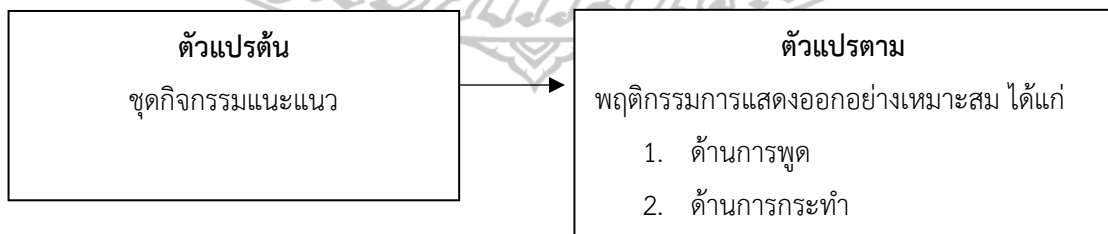
7.1.1 การพูด คือ การแสดงออกโดยความสามารถในการใช้ภาษาพูด ในด้านต่างๆ ได้แก่ การกล่าวคำทักทาย การกล่าวคำขอบคุณ การมีส่วนร่วมในการสนทนา สามารถพูดต่อหน้าผู้อื่นได้ การปฏิเสธที่จะทำตามคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผล และกล้าขอร้องเมื่อต้องการความช่วยเหลือ

7.1.2 การกระทำ คือ การแสดงออกในด้านต่างๆ ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ แสดงออกท่าทาง การสบสายตา และการแสดงออกทางใบหน้า

7.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว เครื่องมือทางการแนะแนวที่สร้างขึ้นอย่างมีระบบ โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปราย การรายงานเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมุติ การแก้ปัญหาโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น รูปภาพ สื่อต่าง ๆ โดยมีความมุ่งหมายให้เด็กนักเรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาการแสดงออกด้านการพูด และชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาการแสดงออกด้านการกระทำ

8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง เพื่อหาแนวทางแก้ไขพัฒนาให้เกิดการกล้าแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 10 กิจกรรม โดยแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
 - 1.2 ลักษณะของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
 - 1.3 องค์ประกอบของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
 - 1.4 แนวทางการฝึกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 1.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 1.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.3 ความสำคัญของการชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.4 แนวทางการจัดชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 2.5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม กล้าฟันฝ่าอุปสรรคปัญหา และยังทำให้บุคคลที่มีความมั่นใจในตนเองได้ในสิ่งที่ต้องการและบุคคลที่พบเห็นจะให้เกียรติมากขึ้น โดยมี

ผู้ให้ความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบและแนวทางการฝึกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ไว้ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe, 1973, อ้างถึงใน กรกช นวพงศ์ธนานนท์, 2559, น. 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกต่าง ๆ ต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสมโดยไม่เกิดความวิตกกังวล

อัลเบอร์ตี และเอมมอนส์ (Alberti & Emmons, 1986, อ้างถึงใน ธนน ลากธนวิรุฬห์, 2562, น. 12) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นการกระทำที่บุคคลสามารถทำในสิ่งที่ตนเอง สนใจเป็นการเรียกร้องโดยปราศจากความรู้สึกวิตกกังวล เป็นการแสดงออกของความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมาด้วยความสบายใจหรือเป็นการกระทำตามสิทธิของตน และมีการพิจารณาถึงสิทธิของบุคคลอื่น

ทิสนา แคมมณี (2542, อ้างถึงใน โชติ บดีรัฐ, 2559, น. 68) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่า การที่บุคคลมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมช่วยทำให้มีบุคลิกที่ดีขึ้น 3 ารถปรับตัวมีความเชื่อมั่นในตนเองกล้าแสดงออกกล้าพูดต่อหน้าผู้อื่นกล้าเข้าร่วมกิจกรรมได้รับการยอมรับจากเพื่อน มีผลการเรียนที่ดีขึ้น

จริยา คำปิ่น (2560, น. 3) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่าเป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกอย่างเหมาะสม กล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นการเพิ่มความมั่นใจในตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น โดยเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา แตกต่างระหว่างพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และพฤติกรรมก้าวร้าว กฤตภาค ใจกล้า (2561, น. 12) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมนั้น สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นความสนใจความต้องการ เชื่อความรู้สึกและอารมณ์ของตนเองทั้งด้านที่รู้สึกพึงพอใจและไม่พึงพอใจอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมาตามสิทธิและเสรีภาพของตนเองโดยไม่ละเมิดผู้อื่น ถูกต้องตามกาลเทศะและปราศจากความวิตกกังวลใด ๆ ทั้งสิ้น

ดำรงเกียรติ คำมา (2561, น. 11) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่า พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมนั้นมักนำมาซึ่งผลที่น่าพึงพอใจทั้งบุคคลที่กระทำและบุคคลที่ถูกกระทำแม้ว่าผู้ที่แสดงออกนั้นอาจจะไม่ สามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ แต่เขาจะรู้สึกดีขึ้นที่สามารถบอกถึงความรู้สึกหรือความคิดเห็นของเขาได้อย่างชัดเจนทำให้บุคคลอื่นให้เกียรติและเข้าใจผู้ที่แสดงออก ส่วนผู้ที่ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมนั้นเขาจะรู้สึกว่าเขาจะต้องการอะไร และอย่างไรซึ่งความเข้าใจผิดจะลดลงแม้ว่าเขาอาจจะไม่เห็นด้วยกับบุคคลที่แสดงพฤติกรรมการกล้าแสดงออก

อย่างเหมาะสมก็ตามแต่เขาก็จะรู้สึกว่าเขาไม่ได้ถูกปฏิเสธสิทธิ ไม่ได้ถูกทำให้ตนเองแย่งและไม่ได้ถูกบังคับให้ตัดสินใจหรือรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น

เคลเลย์ (Kelley, 1979, อ้างถึงใน อำไพ อุทัย, 2562, น. 7) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า ทฤษฎีกล้าแสดงออกเป็นทฤษฎีการตอบสนองทางพฤติกรรมศาสตร์แบบหนึ่ง ที่นำมาใช้มากโดยการจัด โปรแกรมการฝึกอบรมให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์จะปรับพฤติกรรมของเขา เรียกว่า ทฤษฎีการป้องกันสิทธิ คือ เป็นการแสดงสิทธิที่มีพึงได้ของตนเองโดยไม่เป็นการล่วงละเมิดหรือก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น และการแสดงออกที่ เหมาะสมในสถานการณ์ทางสังคมหลาย ๆ ด้าน เป็นการสอนให้บุคคลมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมด้วย ซึ่งจริง ๆ แล้วนอกจากนอกจากพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมแล้วบุคคลอาจ ตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ ได้อีก 2 ลักษณะคือ พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกและ พฤติกรรมก้าวร้าว

โรคิช (Rokeach, 1973, อ้างถึงใน ธนน ลากชนวิรุฬห์, 2562, น. 14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นความเชื่อทั้งหลายที่มีร่วมกัน เกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำหรือสิ่งที่ควรห้ามด้านวิถีปฏิบัติทั้งหลายที่เป็นอุดมคติและจุดหมายปลายทางทั้งหลายที่เป็นอุดมคติ ในการมีชีวิตอยู่โดยที่มนุษย์ใช้ความเชื่อและการปฏิบัติตามความเชื่อในทิศทางที่สอดคล้องกับ แรงจูงใจในการดำรงอยู่และเพิ่มความนับถือตนเองมากขึ้นนอกจากนั้น ยังมีทฤษฎีการคงตัวซึ่งสาระของ ทฤษฎีการคงตัวกล่าวว่าความเชื่อ หมายถึง ความคิดใด ๆ ว่าเป็นไปได้หรือแน่ใจเกี่ยวกับมีอยู่ – เป็นอยู่ การประเมินสิ่งที่ควรทำ สิ่งที่ไม่ควรทำ หรือสาเหตุเจตคติ หมายถึง การจัดระบบที่ค่อนข้างคงทนของความเชื่อ เกี่ยวกับการมีอยู่ - เป็นอยู่ การประเมินสิ่งที่ควรทำ สิ่งที่ไม่ควรทำ หรือสาเหตุที่จัดระบบของที่หมายหนึ่งหรือ สถานการณ์หนึ่งและกำหนดล่วงหน้าให้บุคคลตอบสนองต่อ 1) ที่หมายหรือสถานการณ์ว่าตนชอบสิ่งใด มากกว่าสิ่งใด 2) ต่อทุกคนที่บุคคลรับรู้ว่ามีเจตคติต่อที่หมายหรือสถานการณ์แตกต่างกัน และ 3) ต่อการ ควบคุม หรือ แรงกดดันทางสังคมที่เจตนาจะบังคับการแสดงออกให้มีจุดยืนที่เฉพาะเจาะจงต่อที่หมายหรือ สถานการณ์ตอบสนองทั้งหมดที่เป็นความชอบบางอย่างมากกว่าบางสิ่งบางอย่างจะเห็นว่าแนวคิดกลุ่มนี้ให้ ความสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อ ค่านิยม เจตคติเพราะถือว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย

อุทัยธาร ฉัตรเลิศมงคล (2563, น. 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถในการแสดงออก ด้านการคิด การพูด การกระทำ ซึ่งรวมถึงอารมณ์ความรู้สึก ทั้งนี้ความสามารถในการแสดงออกดังกล่าวของบุคคลต่อสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยไม่ไปก้าวก่ายหรือล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ซึ่งเมื่อกระทำหรือแสดงออกไปแล้วไม่มีความลำบากใจ หรือความวิตกกังวลในการแสดงออก

ปยธิดา ยะเคียน (2563, น. 3) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่าเป็น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก อย่างเหมาะสม กล้าคิด กล้าพูด กล้ากระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นการเพิ่มความ มั่นใจในตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิ ของผู้อื่น โดยเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม หมายถึง การแสดงพฤติกรรมหรือท่าทางที่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์หรือบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็น การพูด การกระทำ หรือการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่สอดคล้องกับสถานการณ์และตรงตามกฎเกณฑ์ทางสังคม และวัฒนธรรมที่เหมาะสมในทีนั้น ๆ โดยเป็นการแสดงออกอย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ทั้งด้านที่รู้สึกพึง พอใจและไม่พึงพอใจ ตามสิทธิและเสรีภาพของตนเองโดยไม่ละเมิดผู้อื่น ถูกต้องตามกาลเทศะ

1.2 ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม

บุคคลจะมีลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น สามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ไว้ดังนี้

แลงก์ และจาคูโบสกี (Lange and Jakubowski, 1970, อ้างถึงใน ธนน ลากธนวิรุฬห์, 2562, น. 14-15) ได้แบ่งลักษณะของพฤติกรรม กล้าแสดงออกเป็น 6 ลักษณะดังนี้

1. การกล้าแสดงออกขั้นพื้นฐาน (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกเพื่อรักษาสีทธิ ตลอดจนความเชื่อ ความรู้สึกและความคิดเห็น โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยทักษะทางสังคมอื่น ๆ เช่น ความ เข้าอกเข้าใจ การเผชิญหน้าการชักจูงใจ เป็นต้น

2. การกล้าแสดงออกในลักษณะเข้าอกเข้าใจ (Empathic Assertion) บ่อยครั้งที่คนเรามี ความต้องการ ที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกหรือความต้องการที่มากกว่าการแสดงออกอย่างปกติวิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อต้องการที่จะสื่อให้รู้ถึงความรู้สึกเข้าอกเข้าใจที่มีต่อบุคคลอื่นการกล้าแสดงออกใน ลักษณะเข้าอกเข้าใจ จึงสมควรที่จะนำมาใช้ลักษณะของประโยคที่ แสดงถึงความรู้สึกดังกล่าวจะ ประกอบด้วยประโยคที่บอกถึง การรับรู้สภาพการณ์หรือความรู้สึกของบุคคลอื่น และตามด้วยประโยคที่ ยืนยันถึงสิทธิของผู้พูด

3. การกล้าแสดงออกในลักษณะของการเพิ่มระดับ (Escalating Assertion) ในการแสดง พฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น ควรแสดงความรู้สึกทางลบให้น้อยที่สุดในขณะเดียวกันก็ให้ได้ผลตามที่ ต้องการ แต่ถ้าแสดงออกลักษณะเช่นนี้แล้ว ยังถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่ผู้ที่ละเมิดจึงควรจะค่อย ๆ เพิ่ม ระดับของความเข้มของพฤติกรรมกล้าแสดงออกขึ้นไปหรืออาจจะใช้การเน้นความมั่นคงของการพูดของ ตนเองได้โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มระดับของการกล้าแสดงออกจนอาจจะมีลักษณะใกล้เคียงกับความก้าวร้าว

4. การกล้าแสดงออกในลักษณะการเผชิญหน้า (Confrontive Assertion) เป็นการกล้า แสดงออกที่ใช้ เมื่อเห็นคำพูดและการกระทำของบุคคลนั้นไม่ไปด้วยกันลักษณะของการกล้าแสดงลักษณะนี้ จะบอกอย่าง เป็นวัตถุวิสัยว่าอะไรที่บุคคลได้พูดว่าจะทำและอะไรที่บุคคลนั้นได้กระทำไปจริง ๆ และ

หลังจากนั้นจะบอกถึงสิ่งที่ต้องการ การแสดงออกนี้เป็นการพูดไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นโดยไม่มี การตีความหรือประเมินค่าใด ๆ ทั้งสิ้น

5. การกล่าวแสดงออกในลักษณะของการใช้ภาษา ผม/ดิฉัน (I-Language Assertion) ภาษาผม/ดิฉันนี้ มีประโยชน์อย่างมากต่อการแสดงออกถึงความรู้สึกทางลบไม่ว่าความรู้สึกนั้นจะเกิดจากการที่ผู้อื่นพยายาม จะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับความรู้สึกหรือสิทธิส่วนบุคคลของเขาตลอดจนความรู้สึกทางลบอันเกิดจากที่ผู้อื่น พยายามยึดเยียดและความคาดหวังของตนให้กับเขาซึ่งประกอบด้วยประโยค 4 ประโยคคือ

5.1 ประโยคที่บอกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (ผู้พูดบอกว่าพฤติกรรมของบุคคลอย่าง ชัดเจน)

5.2 ประโยคที่บอกถึงผลที่เกิดขึ้น (ผู้พูดบอกว่าพฤติกรรมของบุคคลมีผลต่อชีวิต หรือ ความรู้สึกของเขาอย่างไรอย่างเป็นรูปธรรม)

5.3 ประโยคที่แสดงถึงความรู้สึก (ผู้พูดบอกถึงความรู้สึก)

5.4 ประโยคที่บอกถึงสิ่งที่อยากให้เกิดขึ้น (ผู้พูดบอกว่าเขาต้องการอะไร)

6. การกล่าวแสดงออกและการชักจูง (Assertion and Persuasion) บ่อยครั้งที่เราต้องการ เสนอความ คิดเห็นให้เป็นที่ยอมรับในที่ประชุมหรือกลุ่ม โดยไม่แสดงความก้าวร้าวออกมา ซึ่งวิธีการที่จะ เสนอ ความคิดในกลุ่มให้ได้ผลนั้นจะต้องพิจารณา 2 ปัจจัยหลัก นั่นคือ เวลา และลักษณะของประโยคที่พูด ซึ่งแสดงความจริงใจของผู้พูด

คลาร์ก (Clark, 1978, อ้างถึงใน ธนน ลากชนวิรุฬห์, 2562, น. 15-16) ได้กล่าวถึงการ แสดงออกที่เหมาะสมไว้ว่า

1. การแสดงตนต่อผู้อื่นทั้งด้วยคำพูดและไม่ใช้คำพูดโดยการแสดงออก คือ สามารถพูด แสดงความรู้สึกด้วยเสียงดังพอสมควร ชัดเจน มีการสบตาคูสนทนา ในการพูดเกี่ยวกับตนเองสามารถ กล่าวถึงสิ่งที่มีคุณค่าและน่าสนใจของตน ไม่ผูกขาดการสนทนา ไม่คุยโอ้อวด หรือนิ่งเฉยคอยฟังแต่ผู้อื่นพูด อย่างเดียว สบตากับผู้ที่พูดด้วย ไม่หลบสายตา พูดจาทักทายปราศรัยสามารถเริ่มกล่าวสนทนากับผู้อื่นก่อน ได้และใช้ สรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตนเอง เช่น ดิฉัน ผม ฉัน

2. การพูดแสดงความรู้สึกชัดเจน ตรงไปตรงมา นั่นคือ แสดงสีหน้าเหมาะสม ลักษณะ สีหน้าและลักษณะน้ำเสียงสอดคล้องกับความรู้สึกที่แท้จริงยอมรับคำชมเชยอย่างจริงจัง สามารถใช้คำพูด “ทำไม” ได้โดยใช้น้ำเสียงสุภาพและไม่ทำหน้าบึ้งตึงสามารถเปิดเผยได้เมื่อมีความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับผู้อื่น สามารถ แสดงสิทธิอันชอบธรรมและขอให้บุคคลอื่นแสดงตอบด้วยความยุติธรรมโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพ และ สามารถขออภัยหรือแนะนำซ้ำอีกครั้งเพื่อให้มีความชัดเจน

3. มุ่งงาน ไม่หยุดนิ่งเฉย หรือรอคอยโชคชะตา นั่นคือ สามารถทำงานเต็มความสามารถ ของตน มีการวางแผนในการทำงาน รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงานและทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้ง ไว้ มีการสร้างนิสัยในการทำงาน กำหนดการทำงานแต่ละขั้นที่จะทำให้ตนเองพอใจอย่างมีเหตุผล ให้ความ

สนใจกับงานที่กำลังทำอยู่ถึงแม้จะไม่ชอบงานบางอย่างแต่ก็สามารถวางแผนทำให้สำเร็จ อีกทั้งในขณะทำงาน สามารถกล่าวปฏิเสธในเรื่องที่ตนรู้สึกที่ไม่สามารถทำตามคำขอร้องของผู้อื่นได้และเมื่อทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายก็มีการให้รางวัลกับตัวเองบ้าง

4. การให้ / การยอมรับคำวิจารณ์และการขอความช่วยเหลือ ได้แก่ สามารถรับฟังคำติชมด้วย ความรู้สึกสบายใจ สามารถชมผู้อื่นเมื่อเขาทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้สำเร็จ รับผิดชอบต่อข้อบกพร่องของตนเอง สามารถขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นได้สามารถให้ข้อคิดเห็นหรือข้อวิจารณ์แก่ผู้อื่นด้วยท่าทีสุภาพ ไม่ก้าวร้าวและพูดด้วยความจริงใจและด้วยความปรารถนาดี

5. การควบคุมความวิตกกังวลความกลัวและความโกรธได้แก่สามารถยืนยันสิทธิที่พึงมีพึงได้ของตนเองแสดงความไม่เห็นด้วยโดยไม่รู้สึกผิดหรือรู้สึกไม่สบายใจในภายหลังสามารถแสดงความโกรธออกมาได้โดยไม่เก็บกดหรือแสดงความก้าวร้าวสามารถจัดการกับปัญหา กับคำพูดเยาะเย้ย เสียดสีจากบุคคลอื่น และสามารถจัดการความกลัวที่เกิดจากความเชื่ออย่างไม่มีเหตุผล

ดำรงเกียรติ คำมา (2561, น. 13) ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นลักษณะของประโยชน์ที่พูด นับว่ามีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในบุคคลไม่เห็นด้วยกับความคิดของกลุ่มหรือของสมาชิกบางคน ที่มีอิทธิพลในกลุ่มลักษณะของประโยชน์ที่แสดงถึงการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมในลักษณะที่แสดงถึงความเข้าใจต่อประเด็นที่ไม่เห็นด้วยอย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งก่อนที่จะเสนอความคิดเห็นออกไปนั้นควรจะแยกประเด็นที่ไม่เห็นด้วยมากกว่าก่อน โดยการกล่าวถึงบางสิ่งที่เป็นจุดดีของความคิดนั้นแต่มิใช่เป็นการแสดงถึงการยอมรับ

กฤตภาค ใจกล้า (2561, น. 17) พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมนั้นมีลักษณะเป็นทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมมีการใช้สรรพนามแทนตนเองมีความสุภาพเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นในการแสดงความคิดเห็นสีหน้าท่าทางความรู้สึกทั้งพอใจและไม่พอใจการกล่าวและการยอมรับคำติชมการถามหรือการขอร้องการปฏิเสธ

ธนน ลากรณวิรุฬห์ (2562, น. 16) ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นความสามารถของบุคคลในการรักษาสิทธิความเชื่อความรู้สึกความคิดเห็นเป็นการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกทางหน้าตาท่าทางการใช้ภาษาในการสื่อความในประโยคและมีความสามารถในการดำเนินการสนทนา ยุติการสนทนา กล่าวคำขอร้องหรือกล่าวคำปฏิเสธได้ถูกต้องเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์

ฤทัยธาร ฉัตรเลิศมงคล (2563, น. 12) ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นความสามารถของบุคคลในการรักษาสิทธิความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็น เป็นการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกทางหน้าตา ท่าทาง การใช้ภาษาใน การสื่อความ ในประโยคและมีความสามารถในการดำเนินการสนทนา ยุติการสนทนา กล่าวคำขอร้อง หรือ กล่าวคำปฏิเสธได้ถูกต้องเหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกที่ได้จากการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และผู้คนที่อยู่ในบริบทนั้น ๆ รักษาสิทธิความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็น เป็นการแสดงความรู้สึกที่แท้จริงออกทางหน้าตา ท่าทาง การใช้ภาษาในการสื่อความ รวมถึงการแสดงความเข้าใจและการรับฟังอย่างเหมาะสมต่อความคิดเห็นของผู้อื่น ทั้งพอใจและไม่พอใจการกล่าวและการยอมรับคำติชมการถามหรือการขอร้องการปฏิเสธ

1.3 องค์ประกอบของพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบของพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมีหลายปัจจัยที่สำคัญ โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายขององค์ประกอบของพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ไว้ดังนี้

แลงก์ และจาคูโบสกี (Lange; & Jakubowski, 1976, อ้างถึงใน วรรณัญ ปิ่นฉ่ำ, 2558, น. 15) กล่าวว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกประกอบด้วยวิธีการพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. สอนให้ผู้รับการฝึกแยกแยะความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกกับพฤติกรรมอื่นๆ
2. ช่วยให้ผู้รับการฝึกสามารถจำแนกสิทธิต่าง ๆ ยอมรับสิทธิส่วนบุคคลทั้งของตนเองและผู้อื่น
3. ช่วยให้ผู้รับการฝึกแก้ไขความคิดความรู้สึกที่เป็นอุปสรรคต่อการแสดง พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก เช่น ความคิดที่ไร้เหตุผล ความโกรธที่มากเกินไป
4. ช่วยให้ผู้รับการฝึกสามารถพัฒนาการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการ แสดงออก โดยใช้วิธีการฝึกปฏิบัติแบบต่างๆ

อัลเบอร์ติ และเอมมอนส์ (Ajberti and Emmons, 1978, อ้างถึงใน กรกช นวพงศ์ ธานนท์, 2559, น. 14) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye Contact) เมื่อสนทนากับผู้ใดผู้พูดสามารถมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่
2. การวางตัว (Body Posture) เรื่องราวที่กำลังพูดจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นถ้าหากว่าผู้พูดเว้นระยะห่างจากตัวผู้ฟังหรือยืนนั่งโน้มตัวเข้าหาผู้ฟังหรือการวางตัวได้อย่างเหมาะสม
3. การแสดงท่าทาง (Postures) เรื่องราวที่พูดจะมีความหนักแน่นมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้พูดมีการแสดงท่าทางประกอบอย่างเหมาะสม
4. การแสดงทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้พูดสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ดีจะต้องแสดงสีหน้าหรือแสดงออกทางใบหน้าได้ตรงกับเรื่องราวที่กำลังจะพูดมิใช่ว่าขณะที่ผู้พูดกำลังโกรธแต่สีหน้ากลับกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะ ซึ่งนับว่าเป็นการแสดงสีหน้าที่ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่พูด

5. น้ำเสียงและระดับเสียง (Tone of Voice and Volume) การพูดเสียงเรียบ ๆ กระซิบเบาๆ จะเป็นการยากที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อ ในทำนองเดียวกันเสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคใน การสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงและน้ำเสียงที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่สนทนา จะเป็นการชักจูงให้ผู้ฟังเชื่อถือ ตั้งใจฟัง และสนใจที่จะฟัง

6. โอกาสหรือเวลาในการพูด (Timing) โอกาส เวลาหรือกาลเทศะในการ แสดงออกนั้น มีความสำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นการพูดหรือการแสดงออกในลักษณะใดๆจะต้องเลือก โอกาสที่เหมาะสมด้วย เช่น กรณีที่นายจ้างและลูกจ้างเกิดการขัดแย้งกัน การพูดของลูกจ้างและนายจ้างในห้องส่วนตัวย่อมดีกว่า พูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีกำลังใจเพราะไม่ทราบว่าจะ พูดอะไร ซึ่งนับว่าจะต้องมีการพูดในบางสิ่งบางอย่างเพื่อที่จะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้น

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจ ฟังการสะท้อน ความคิดเห็น การแสดงสีหน้าที่เหมาะสม เช่น พยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่พูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดโต้ตอบ

อัลเบอร์ติ และเอมมอนส์ (Alberti & Emmons, 1982, อ้างถึงใน กฤตภัค ใจกล้า (2561, น. 17-18) กล่าวว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมกรกล่าวแสดงออกมีดังนี้

1. วจนภาษาหรือการแสดงออกทางคำพูด (Content) ได้แก่
 - 1.1 การกล่าวความรู้สึกของตนเอง (feelings)
 - 1.2 การกล่าวรักษาสีทธิของตนเอง (Rights)
 - 1.3 การพูดด้วยความจริงใจ (Facts)
 - 1.4 การแสดงความคิดเห็น (Opinions)
 - 1.5 การกล่าวคำขอร้องการแสดงความต้องการหรือการขอความช่วยเหลือ (Requests)
 - 1.6 การปฏิเสธ (Limits)
2. อัจจนภาษาหรือการแสดงออกทางร่างกาย (Nonverbal Style)
 - 2.1 การประสานสายตา (Eye Contact)
 - 2.2 น้ำเสียง (Voice Tone)
 - 2.3 การวางตำแหน่งร่างกาย (Postures)
 - 2.4 การแสดงออกทางใบหน้า (Facial expressions)
 - 2.5 การเคลื่อนไหวร่างกาย (Gestures)
 - 2.6 ระยะห่าง (Distances)
 - 2.7 การฟัง (Listening)

วรัญญู ปิ่นฉ่ำ (2558, น. 15) พฤติกรรมความกล้าแสดงออกเป็นการฝึกทักษะทั้งภาษา กายและภาษาถ้อยคำอย่างมีกาลเทศะ มีการประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่รวมถึงใบหน้าและการฟังที่เหมาะสม

กฤตภาค ไจกล้า (2561, น. 21-22) พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมนั้น มีองค์ประกอบเป็นการสื่อสารที่แสดงความรู้สึกทางคำพูดท่าทาง หรือที่เรียกว่า วจนภาษา ได้แก่ การกล่าว แสดงความคิดเห็นความรู้สึกการกล่าวขอร้องแสดงความต้องการหรือขอความช่วยเหลือการกล่าวปฏิเสธ หรือการกล่าวรักษาสีที การกล่าวและยอมรับคำติชม และอวจนภาษาได้แก่น้ำเสียงการประสานสายตากรวางท่าทางระยะห่างการสัมผัสการแสดงออกทางใบหน้าและความไว้วางใจในการตอบสนอง

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของพฤติกรรมการกล้า แสดงออกอย่างเหมาะสม หมายถึง การสื่อสารที่แสดงออกทางคำพูดหรือการแสดงออกทางท่าทาง อย่างมี กาลเทศะ การเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมและการใช้ภาษาท่าที่เหมาะสมช่วยให้การแสดงออกมีความมั่นคง การเข้าใจความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่น และการเสนอแนะด้วยความเคารพและเป็นสิ่งสำคัญในการ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

1.4 แนวทางการฝึกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมการกล้าแสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมที่สามารถฝึกให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลได้ โดยเลือกใช้ วิธีการในการฝึกได้อย่างหลากหลาย โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของแนวทางการฝึกเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกที่เหมาะสม ไว้ดังนี้

อัลเบอร์ติ และเอมมอนส์ (Alberti & Emmons, 1986, อ้างถึงใน ตรรกพร สุขเกษม, 2554, น. 31) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออกไว้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกพฤติกรรมการ กล้าแสดงออกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye Contact) คือ การมองของบุคคลที่พูดอย่างตรงไปตรงมา และมอง ประสานตาอย่างสม่ำเสมอ
2. การวางตัว (Body Posture) เป็นลักษณะการเผชิญหน้า การยืน หรือนั่งที่เป็นไปอย่าง เหมาะสม ซึ่งจะทำให้เรื่องราวที่พูดมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น
3. การแสดงท่าทาง (Gesture) ที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องราวที่พูดมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น
4. การแสดงออกทางใบหน้า (Facial Expression) ได้สอดคล้องกับเรื่องที่จะพูดหรือเรื่อง ที่กำลัง พูด ซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมการกล้าแสดงออกที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
5. น้ำเสียง การเปลี่ยนถ้อยคำและระดับเสียง (Voice Tone Inflection and Volume) การพูด เสียงเรียบ กระชับเบา ๆ จะเป็นการยากในการชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อถือได้โดยไม่ต้องบังคับ
6. จังหวะในการพูด (Timing) การเลือกจังหวะที่เหมาะสมในการพูดเป็นสิ่งที่จำเป็นซึ่ง ส่งผลทำให้ ประสบความสำเร็จได้ในส่วนหนึ่ง

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักมีความลังเลใจเนื่องจากไม่รู้ว่าจะพูดอะไรจึงต้องมีการฝึก การพูดในบางสิ่งบางอย่าง เพื่อที่จะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้นได้

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจฟัง การสะท้อนความคิดเห็น การ แสดงสีหน้า ท่าทางที่เหมาะสมในขณะนั้น

ศุภาวิณี โลหะประเสริฐ (2556, น. 30) ได้กล่าวถึงวิธีการฝึกการกล้าแสดงออกไว้ว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีหลักสำคัญ 3 ประการดังนี้

1. การตระหนักรู้ตนเอง (Self – awareness) เป็นการสำรวจตรวจสอบพฤติกรรม การแสดงออกของตนเอง พิจารณาผลที่เกิดขึ้น อาจขอรับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น หรือการสำรวจด้วย ตนเอง

2. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เป็นกระบวนการฝึกทักษะการกล้าแสดงออก ทั้งความรู้สึกความคิดและการติดต่อสื่อสารเช่น ทักษะการแสดงการเห็นด้วยสาระสำคัญที่ได้รับ การวิพากษ์ ทักษะการตอบสนองผู้วิพากษ์ ทักษะการยอมรับการวิพากษ์ หรือทักษะการแสดง ความมั่นใจในความคิด และความรู้สึกของตน เป็นต้น การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจและการ ฝึกหัดให้คล่องตัว

3. การพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการฝึกทักษะ จนชำนาญแล้วควรพัฒนาเพิ่มพูนทักษะให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการรักษาให้เป็นพฤติกรรมคงทนต่อไป โดย การฝึกหัดแสดงออกและตอบสนองกับผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ต่าง ๆ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก หมายถึง การ ที่ได้รับการฝึกและการสั่งเกตอย่างใกล้ชิด เพื่อพัฒนาบุคคลที่มีปัญหาในด้านการแสดงออก ด้านการ แสดง ความรู้สึก ด้านการพูด ด้านการแสดงออกทางด้านสีหน้า กิริยาท่าทาง อย่างถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ต่างๆ

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง *มหาวิทยาลัย*

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกได้มีนักวิชาการที่ได้ศึกษาและวิจัยในเรื่อง เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ไว้หลากหลายท่านทั้งในประเทศและต่างประเทศผู้วิจัยได้ รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้โดยมี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1.5.1 วิจัยในประเทศ

ในการศึกษาวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วรัญญู ปิ่นฉ่ำ (2558, น. 63) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมการละคร โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมการละคร ก่อนและหลังทำกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มประชากร ผู้วิจัยกำหนดโควต้า 10% ของประชากรทั้งหมด เท่ากับ 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (1) โปรแกรมการฝึกการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยกิจกรรมการละคร (2) แบบประเมินพฤติกรรมกล้าแสดงออก ก่อน และ หลังการฝึกกิจกรรมการละคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลจาก พฤติกรรมกล้าแสดงออกถึงความไฝ่ฝันอาชีพในอนาคต ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลจากแบบสอบถามพฤติกรรมกล้าแสดงออก ก่อนและหลังการฝึกกิจกรรมการละครของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ส่วน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ากลางของสองประชากรที่มีการกระจายแบบปกติ แต่ไม่อิสระต่อกัน Paired t-Test ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังการฝึกกิจกรรมการละคร นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 ซึ่งมากกว่าหลังการฝึกกิจกรรมการละคร ที่นักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ตามลำดับ (2) การเปรียบเทียบการฝึกกิจกรรมการละครก่อนและหลังการฝึกกิจกรรมการละครโดยใช้การ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลสองชุดที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05

กรกช นวพงศ์ธนานนท์ (2559, น. 53-57) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก และ (2) เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่มจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ต่ำที่สุด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ จำนวน 8 กิจกรรม และ (2) แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .80 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

กฤตภาค ใจกล้า (2561, น. 65) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) การศึกษาระดับ พฤติกรรมการกล้าแสดงออก อย่างเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรและ (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรมีพฤติกรรมการ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย= 3.39) (2) นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการกล้า แสดงออกอย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม สูงกว่านักเรียนชาย (3) นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรที่มีระดับชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมไม่แตกต่างกัน (4) นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีพฤติกรรมการกล้า แสดงออกอย่างเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (5) นักเรียนที่มีพี่น้องร่วมบิดามารดามีพฤติกรรม การกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมสูงกว่านักเรียนที่ไม่มีพี่น้องร่วมบิดามารดา

ธนน ลาภธนวิรุฬห์ (2562, น. 31) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการกล้า แสดงออกโดยวิธีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนในรายวิชาการขายตรงของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิทยาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิทยาการ (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการ กล้าแสดงออก โดยวิธีการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ของ นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด ปีการศึกษา 2562 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์วิทยาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ วิทยาการ จำนวน 40 คน การสุ่มโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามและแบบ สังกัดถึงพฤติกรรมการกล้าแสดงออกโดยใช้ กระบวนการนำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเกณฑสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.39 อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.68 อยู่ในเกณฑ์ที่ดี จากผลการวิจัยการใช้เทคนิคการสอนแบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียนมี ผลทำให้นักเรียนนักศึกษาที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการกล้าแสดงออกมากขึ้น จากการใช้แบบสังเกต พฤติกรรม การกล้าแสดงออก เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก นักเรียน นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตร วิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาด ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 จากผลการวิจัยครั้งที่ 1 พบว่า นักศึกษา มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออก เฉลี่ยอยู่ที่ 2.15 อยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง จากผลการวิจัยครั้งที่ 2

พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกเฉลี่ยอยู่ที่ 4.06 อยู่ในเกณฑ์ดี จากผลการวิจัยการใช้เทคนิคแบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียนมีผลทำให้นักศึกษา มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกมากขึ้น

1.5.2 วิจัยต่างประเทศ

ในการศึกษาวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกล้าแสดงออก มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เบเฮสเตห์ อาซาเดห์ และนูซาฟาริน (Behesteh, Azadeh & Nushafarin, 2012 อ้างถึงใน ดำรงเกียรติ คำมา, 2561, น. 29) ที่ได้ทำการศึกษา ผลของการฝึกหัดการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม (assertive training) ต่อความวิตกกังวลของ นักเรียนหญิงโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าหลังการฝึกหัดการกล้าแสดงออก นักเรียนมีระดับความวิตกกังวลที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสามารถสรุปได้ว่าการฝึกหัดการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม สามารถลดความวิตกกังวลลงในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษาได้

ดีซูริลลา และโกลด์ฟรืด (D'Zurilla & Goldfried, 1971, อ้างถึงใน ธนน ลาภธนวิรุฬห์, 2562, น. 21) ได้ทำการวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์คือมุ่งระบุลำดับเวลาความคิดของคนที่มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมสูงกับคนที่มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมต่ำ พบว่าคนที่มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมสูง มีทักษะการแก้ปัญหา มีการเตรียมปัญหา มีการกำหนด มีการสร้างรูปแบบทักษะการแก้ปัญหาและมั่นใจตนเองในการมีความสามารถที่จะให้คำตอบสูงกว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมต่ำ

ฮอลแลนด์เวอร์ธ และวอลล์ (Hollandsworth and Wall, 1977, อ้างถึงใน ยุพิน กองธรรม, 2532, น. 37-38) มีความเชื่อว่า เพศหญิงจะมีความกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408คน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีความกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษาหญิงในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิดามารดา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงจะมีความกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่อง การแสดงความรักใคร่ ชมเชยและการแสดงความโกรธ

เทท (Tait, 1977, อ้างถึงใน วรรณัญ ปิ่นฉ่ำ, 2558, น. 20) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่นโดยจำแนกมิติของบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือ การยอมรับ ตนเอง บทบาททางเพศ และความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน แบ่งเป็นกลุ่ม ทดลอง 18 คน กลุ่มควบคุม 18 คน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็น เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงออก บทบาททางเพศ และการยอมรับตนเอง

ลี ฮอลล์เบอร์ก และแฮซซาร์ด (Lee Hallberg; & Hassard, 1979, อ้างถึงใน กรกชนวพงศ์ธนานนท์, 2559, น. 19) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กที่มีพฤติกรรม

ก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 36 คน เป็นชาย 30 คน เป็นหญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยเพื่อนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่ของรัฐบาลในลอนดอน ออนแทรีโอ และแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก (2) กลุ่มลวง (3) กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใด ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งต่างประเทศและในประเทศ พบว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น สามารถช่วยให้คุณมีความกล้าแสดงออกเพิ่มมากขึ้น กล้าคิด กล้าทำมากยิ่งขึ้น มีความวิตกกังวลน้อยลง กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นหรือการกระทำต่อหน้าสาธารณชน และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนว เป็นชุดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน โดยมีผู้ให้ความหมาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

2.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

กาญจนา น้อยวิมล (2560, น. 35-36) ชุดกิจกรรมแนะแนว คือ สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดเนื้อหา และประสบการณ์ที่ต้องการสร้างหรือพัฒนาเป็นชุด ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย คู่มือครูผู้สอน ครูมีนักเรียน สื่อการจัดกิจกรรม

จุฑามาศ สุทินรัมย์ (2560, น. 37) ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ ให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา วัตถุประสงค์และกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจัดทำในลักษณะของสื่อประสม ประกอบไปด้วย คู่มือครู และ โปรแกรมกิจกรรม โดยใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ เช่น เกมการอภิปราย กรณีตัวอย่าง การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ตลอดจนการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่มีความทันสมัยทางอารมณ์

ภคพร พวงแก้ว (2561, น. 38) ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือทางการแนะแนว ที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมรวมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี จิตลักษณะ หรือ มีพฤติกรรมที่ดี

ดุสิต วันวัย (2562, น. 67-68) ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดของเครื่องมือที่เป็นสื่อการแนะแนวซึ่งมีลักษณะที่เป็นสื่อประสม ซึ่งประกอบไปด้วยรูปภาพ เทปเสียงและเกมที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการเสริมสร้างจิตจริยธรรม ในชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรมนั้นผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคต่าง ๆ ซึ่งได้แก่การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง การทำงานกลุ่ม สถานการณ์จำลองและบทบาทสมมุติ ชุดกิจกรรมแนะแนวแต่ละชุดนั้น ประกอบไปด้วยคำชี้แจงในการใช้คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อการสอนและแบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลังเรียน

ดุลย์ สีมา (2562, น. 37) ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนวประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลาย ๆ กิจกรรมนำมารวมกันใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ และเป็นสื่อที่ช่วยในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กให้ บรรลุจุดมุ่งหมาย

กาญจนา วงค์ษา (2564, น. 19) ชุดกิจกรรมแนะแนว คือ ชุดจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีขอบข่ายเกี่ยวกับการแนะแนว ประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน สื่อการเรียนการสอน เช่น รูปภาพ วิดีโอ ใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบ เป็นต้น

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เป็นเครื่องมือผู้ให้บริการที่สร้างขึ้นอย่าง มีระบบ ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา และแก้ไขปัญหาให้กับผู้รับบริการทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม ซึ่งมีการแบ่งเนื้อหากิจกรรมเป็นออกเป็นชุด ๆ โดยมีสื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาในด้านต่างๆ โดยสามารถนำความรู้ ความเข้าใจจากกิจกรรมนั้น ๆ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของผู้รับบริการได้

2.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

จากการศึกษาค้นคว้าวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของวัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

กรกช นวพงศ์ธนานนท์ (2559, น. 27-28) ชุดกิจกรรมแนะแนวมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจถึงความสามารถ ความถนัดของตน รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกหรือตัดสินใจวางแผนชีวิตในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัว ใช้ชีวิตในการเรียน หรืออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

อรุษา ศรีกนก (2559, น. 35) วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว คือ การเสริมสร้าง และให้ผู้เรียนได้รู้จัก เข้าใจ เห็นคุณค่า และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจถึงความสามารถและความถนัดของตนเอง พร้อมทั้งส่งเสริมให้เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น ผู้เรียนจะสามารถตัดสินใจและวางแผนในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการปรับตัวและการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขในทุกด้าน ทั้งการศึกษา อาชีพ และสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองในทุก ๆ มิติอย่างยั่งยืน

2.3 ความสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ เนื่องจากการช่วยทำให้บุคคลเข้าใจตนเอง รับรู้ขีดความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทั้งด้านการเรียน การประกอบอาชีพ และการเข้าสังคม โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของสำคัญของชุดกิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

ธีรธาดา ตีตสันโตษ (2559, น. 22) ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นมวลประสบการณ์การเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นใน รูปแบบต่างๆ ที่จัดไว้ให้บริการจัดวางตัวบุคคล มุ่งเน้นให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ตนด้านต่างๆ กิจกรรมแนะแนวจึงมีความสำคัญต่อกระบวนการให้บริการแนะแนวหลายประการ ได้แก่ 1) ผู้รับบริการ 2) ผู้ให้บริการ 3) กระบวนการให้บริการแนะแนว

ภคพร พวงแก้ว (2561, น. 40-41) ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความสำคัญต่อการสร้างเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับเด็ก วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ครอบคลุมขอบข่าย 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวสังคมและด้านอาชีพ การพัฒนากิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ สามารถป้องกันปัญหาด้าน บุคลิกภาพและการปรับตัวอยู่ในสังคม

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญอย่างมาก ในการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการในด้านต่าง ๆ ทั้งการศึกษา ส่วนตัว สังคม และ อาชีพ ซึ่งช่วยสร้างเสริมและแก้ไขปัญหาของเด็ก วัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมแนะแนวเพื่อป้องกันปัญหาด้านบุคลิกภาพและการปรับตัวในสังคม กระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และวิธีการให้บริการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 แนวทางการจัดชุดกิจกรรมแนะแนว

ชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น จะต้องดำเนินการสร้างให้ได้มาตรฐาน และตามขั้นตอนของการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว โดยมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการสร้างชุด กิจกรรมแนะแนว ไว้ดังนี้

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, อ้างถึงใน ชันญชิตา นามมา, 2558, น. 32-33) กล่าวว่า ขั้นตอนของกิจกรรมแนะ แนวที่จัดในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุปและขั้นประเมินผล กิจกรรมเพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิด และการปฏิบัตินำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้อง กระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” และต้องจัดกิจกรรมให้ ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา โดยอาจใช้เกม เพลง นิทาน ข่าวกรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์มีแนวทางการดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกมบทบาท สมมติ ทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต เล่าเรื่อง แบ่งปัน ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าเกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 นั้น หรือเขาตีความว่าสิ่งนั้นอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับ การรับรู้องค์ศึกษาจากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีก เพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตน จูงใจตนเองในการปฏิบัติตามแผน

ซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรม นำเสนอสาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วเป็น กิจกรรมสะท้อนกลับการเรียนรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างเรียนรู้ให้มั่นคงขั้นนำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ต่อเนื่องต่อไปอีก

สวรงค์ แก่นตาคำ (2559, อ้างถึงใน ภคพร พวงแก้ว, 2561, น. 44) กล่าวถึง กระบวนการสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพโดยสรุปดังนี้

1. ดำเนินการสำรวจความต้องการและความสนใจ

2. กำหนดจุดมุ่งหมายและวิธีการประเมิน
3. พิจารณาความต้องการและช่วงวัยของผู้ทำกิจกรรม
4. สร้างกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้บุคคลแสดงความคิดเห็น และมีส่วนในการทำกิจกรรมมากกว่าบรรยาย
5. ตรวจสอบ ทางด้านความรู้ทางจิตวิทยา และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และพฤติกรรมของมนุษย์

ภคพร พวงแก้ว (2561, น. 44) การสร้างชุดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานนั้น จะต้อง ดำเนินตามขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ การ นำไปทดลองใช้ เป็นต้น และจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม

อุไร นาคสง่า (2562, น. 49) การสร้างชุดกิจกรรมแนวนั้น ต้องคำนึงถึงหลักการและขอบข่ายของ งานแต่ละด้าน วัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายว่าอยู่ในวัยใด ต้องสร้างให้เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการของผู้รับบริการ และดำเนินการสร้างตามขั้นตอนอย่างเหมาะสมต่อไป

ดุลย์ สีมา (2562, น. 43) การสร้างชุดกิจกรรมแนวควรมีลำดับขั้นตอน ดังนี้ คือ

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนว จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. สร้างโปรแกรมการใช้ชุดกิจกรรมแนวให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
4. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อหาความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ระหว่างวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ อุปกรณ์ และการประเมินผล
5. นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยงของชุดกิจกรรม
6. ปรับปรุงแก้ไขชุดกิจกรรมแนวเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรมแนวนั้น ต้องดำเนินการตามขั้นตอน สร้างให้เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการของผู้รับบริการ ศึกษารายละเอียด เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมแนว

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนวได้มีนักวิชาการที่ได้ศึกษาและวิจัยในเรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนว ไว้หลากหลายท่านทั้งในประเทศและต่างประเทศผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและสนับสนุนข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.1 วิจัยในประเทศ

ในการศึกษาวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว มิงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

จุฑามาศ สุทินรัมย์ (2560, น. 58-63) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนนรมย์บุรีพิทยาคม รัชชังคลาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความหยุ่นตัวทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่ม ทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ (2) เปรียบเทียบความหยุ่นตัวทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนนรมย์บุรีพิทยาคม รัชชังคลาภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ (2) แบบวัดความหยุ่นตัวทางอารมณ์ ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 และ (3) แบบวัดความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความหยุ่นตัวทางอารมณ์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์นักเรียนกลุ่มทดลองมีความหยุ่นตัวทางอารมณ์สูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) ความพึงพอใจ ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความหยุ่นตัวทางอารมณ์ อยู่ในระดับมาก

ดุสิต วันวัย (2562, น. 86-89) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบจิตจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ (2) เปรียบเทียบจิตจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ของโรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ ในปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แบบวัดจิตจริยธรรมที่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .91 และ (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตจริยธรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้าง

จิตจริยธรรม มีจิตจริยธรรมสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดุลย์ สีมา (2562, น. 77-81) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนกลุ่ม ทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว 2) เปรียบเทียบความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา จำนวน 2 ห้อง 74 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นได้ทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.96 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 14 กิจกรรม และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ภายหลังจากทดลองนักเรียน กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับมากที่สุดโดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52

2.5.2 วิจัยต่างประเทศ

ในการศึกษาวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แมคโคลแมน (McColman, 1975, อ้างถึงใน กรรณสิทธิ์ อุทธารนิช, 2556, น. 39) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา มากกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

บราวว์เลย์ (Brawley, 1975, อ้างถึงใน ดุสิต วยวัน, 2562, น. 73-74) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการใช้ชุดกิจกรรมแบบสื่อประสม เรื่องการบอกเวลาสำหรับเด็กเรียนช้า โดยให้กลุ่มทดลองใช้

ชุดกิจกรรมซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ และสื่อการสอน 12 ชุดใช้เวลาสอน 15 วัน ผลการวิจัย ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องความสามารถในการบอกเวลา ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยกลุ่มทดลองมีความสามารถในเรื่องการบอกเวลา สูงกว่ากลุ่มควบคุม

ฟราเซีย (Frazier, 1975, อ้างถึงใน ลมูล วิสีปต์ย, 2563. น. 62) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรม คือ ใช้ชุดกิจกรรมอบรมครูในโปรแกรมการอบรมครูประถมศึกษาระดับ 1 เพื่อให้ครูนำความรู้จากการอบรมไป ใช้สร้างชุดกิจกรรมสำหรับเด็กระดับ 1 ทดลองกับครูจำนวน 66 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 26 คน กลุ่มทดลอง 40 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนน 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกัน คือครูที่ได้รับการอบรม ด้วยชุดกิจกรรมสามารถนำความรู้ไปใช้สร้างชุดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1998, อ้างถึงใน กาญจนา น้อยวิมล, 2560, น. 66) ได้สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับเตรียมประถมศึกษา โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจากกลุ่มที่สอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ การวางแผนการสอน และวิธีสอน แต่ไม่มีความแตกต่างกันด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาและผู้เรียนโดยมากชอบชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งต่างประเทศและในประเทศ พบว่า ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะนำใช้เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ การทำกิจกรรมต่างๆ ได้เรียนรู้และปรับปรุงทักษะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา หรือทักษะทางด้านอื่น ๆ ที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นและการเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง และสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดการศึกษาตามขอบข่ายด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดกุฎเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. รูปแบบการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดกุฎเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 70 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนวัดกุฎเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

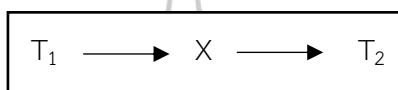
2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

3. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลัง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนวัดภูเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 1 ห้องเรียน 35 คน

เมื่อ T₁ แทน ทดสอบก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

เมื่อ X แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

เมื่อ T₂ แทน ทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรม

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการทดลอง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ แบบประเมินการแสดงออกอย่างเหมาะสม และ ชุดกิจกรรมแนะแนว มีรายละเอียดดังนี้

4.1 แบบประเมินการแสดงออกอย่างเหมาะสม แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

4.1.1 ด้านการพูด

4.1.2 ด้านการกระทำ

4.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย กิจกรรม 10 กิจกรรม

5. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

5.1 แบบประเมินการแสดงออกอย่างเหมาะสม

5.1.1 ศึกษาเอกสารตำราบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการจัดทำแบบประเมินการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการพูด
- 2) ด้านการกระทำ

5.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในการออกแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของประเด็นที่จะศึกษา

5.1.3 จัดทำร่างแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพูด และด้านการกระทำ

5.1.4 นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ รวมทั้งความเหมาะสมของข้อความ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.1.5 นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อตรวจหาค่าเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ได้โดยพิจารณาจากความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ถิรวิท ไพรมทานิยม, 2566) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาดังนี้

คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

เฉพาะ

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

เฉพาะ

คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้อง ตามวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์

เฉพาะ

แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66 - 1.00 แสดงว่า แบบประเมินพฤติกรรมมีความเหมาะสม

5.1.6 นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปทดลองใช้

5.1.7 นำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมที่สร้างขึ้นที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 35 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และนำมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบประเมินด้วยวิธีการหาค่าความสัมพันธ์รายข้อกับค่าคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Total Item Correlation) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.82 และ ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.40 ถึง

0.99 จากนั้นทำการแก้ไขปรับปรุงแบบประเมิน ซึ่งจากแบบประเมิน 20 ข้อ ผ่านทั้งสิ้น 20 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำไปใช้จริง

5.1.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์และสร้างเป็นแบบสอบถามออนไลน์ พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มี 2 ตอน ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยเป็นแบบวัดชนิดมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 4 อันดับ การแสดงออกอย่างเหมาะสมมากที่สุด, การแสดงออกอย่างเหมาะสมมาก, การแสดงออกอย่างเหมาะสมปานกลาง, และการแสดงออกอย่างเหมาะสมน้อย แบบประเมินความการแสดงออกอย่างเหมาะสมแบ่งเป็น 2 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวมทั้งสิ้น 20 ข้อ คือ

ด้านการพูด พฤติกรรมข้อที่ 1 – 10

ด้านการกระทำ พฤติกรรมข้อที่ 11 - 20

ลักษณะของแบบประเมินการแสดงออก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสมมากที่สุด = 4 คะแนน

ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสมมาก = 3 คะแนน

ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสมปานกลาง = 2 คะแนน

ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสมน้อย = 1 คะแนน

ตัวอย่างแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสม			
		1	2	3	4
ด้านการพูด					
1	ฉันกล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย				
2	ฉันกล้าพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน				
3	ฉันกล่าวสวัสดิ (ครับ / ค่ะ) ครูทุกครั้งที่พบกัน				
ด้านการกระทำ					
11	ฉันจะรับอาสาถือของให้ครูเสมอ				
12	ฉันจะกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมทุกครั้ง				
13	ฉันจะอาสาช่วยเหลืองานกลุ่มเสมอ				

5.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว

5.2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

5.2.2 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ตามแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการกลุ่ม มีการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้พื้นฐานให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการทำกิจกรรม สร้างบรรยากาศให้เหมาะสม เป็นกันเองในการทำกิจกรรม

2) ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ การแจ้งกติกาในแต่ละกิจกรรม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ปฏิบัติกิจกรรมจริง

3) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต การสรุปสาระความรู้ที่นักเรียนได้จากการปฏิบัติกิจกรรม

4) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสอภิปราย แสดงความคิดเห็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้ดำเนินการช่วยกระตุ้นผู้เรียนนำทักษะที่ปฏิบัติแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและเหมาะสม

5.2.3 นำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เทคนิคในการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินการ เนื้อหา และการประเมินผล จำนวน 10 กิจกรรม มีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน การหาค่า IOC มีค่าเท่ากับ 1.00

5.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.5 นำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

ตารางที่ 2.1 สรุปชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียน

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/สื่ออุปกรณ์
1	รู้จักฉันรู้จักเธอ	1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่ม 2. เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรม (ปฐมนิเทศ)	1. กระดาษขนาด A4 2. สีเมจิก ปากกา และดินสอ
2	ฉันชอบเรียน.....แล้วเธอหละ	1. แสดงออกถึงความถนัด ความสามารถด้านการเรียน 2. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามความถนัด ความสามารถด้านการเรียนได้	1. กระดาษ A4 2. สี
3	ภาพปริศนาพาเพลิน	1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความคิดเห็นของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในประจำวัน	1. กระดาษขนาด A4 สำหรับวาดภาพ 2. สีเมจิก ปากกา และดินสอ
4	ปฏิเสธ.....ง่ายนิดเดียว	1. เพื่อฝึกการปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่มีเหตุผลที่พบเจอในชีวิตประจำวัน 2. เพื่อฝึกการเผชิญกับเหตุการณ์สถานการณ์ที่เป็นจริง	1. บัตรสถานการณ์ 7 บัตร
5	สัมผัสสัมผัสจรรยา	1. เพื่อฝึกการคิดและจินตนาการ 2. เพื่อฝึกความกล้าแสดงออกทางด้านการพูด	1. สิ่งของที่จะให้นักเรียนสัมผัส 2. ถูกด้าสำหรับใส่ของ
6	สถานการณ์นี้.....พวกเราแก้ได้	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่างๆได้ 2. เพื่อฝึกแสดงความคิดเห็นและการพูด	1. บัตรสถานการณ์
7	ความงามของฉัน	1. เพื่อฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกด้านการกระทำ 2. เพื่อฝึกการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่าง วัย และกาลเทศะ	1. ภาพเสื้อผ้า ภาพเครื่องแต่งกาย 2. บัตรสถานที่ต่างๆ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	เทคนิค/สื่ออุปกรณ์
8	ลีลา...ท่าที่	1. เพื่อฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกด้าน การกระทำ 2. เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการสื่อ ความหมายที่ดีและถูกต้อง	1. บัตรคำชื่อสัตว์ สำหรับแสดงท่าทาง ของสัตว์ต่าง ๆ
9	จิกซอร์หรรษา	1. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น 2. เพื่อฝึกการพูดคุยและแก้ปัญหาภายใน กลุ่ม	1. ภาพจิกซอร์ รูปละ 30 ชิ้น
10	สี่ห้องหัวใจ	1. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นปัญหาของตนเอง 2. เพื่อให้นักเรียนได้ประมวลความรู้ที่ได้ จากการทำกิจกรรม	1. กระดาษแข็งรูป หัวใจ 2. ดินสอ ยางลบ สีเมจิก

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ซึ่งผู้วิจัยเป็นรับผิดชอบการเรียนการสอนในรายวิชาแนะแนว

6.2 ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวัดภูเขาทอง จำนวน 35 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

6.3 ตรวจสอบบันทึกคะแนน ก่อนการทดลอง

6.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ทำการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยตนเอง ตั้งแต่ 13 พฤษภาคม - 27 พฤษภาคม 2567 ดำเนินการทดลองจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

6.5 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวผู้วิจัยทำการบันทึกแบบสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนทั้ง 35 คน ในแต่ละครั้ง

6.6 เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมฉบับเดิมอีกครั้ง แล้วนำมาตรวจให้คะแนน

6.7 นำคะแนนที่ได้มาจากการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ ซึ่งมีสถิติที่ใช้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่างๆ ดังนี้

8.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

8.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

8.2.1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC : Index of item objective congruence

8.2.2 หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยวิธีการหาค่าความสัมพันธ์รายข้อกับค่าคะแนนรวมทั้งฉบับ (Corrected Total Item Correlation)

8.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการทดลองโดยมีการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกก่อนและหลังทำการทดลองโดยใช้กิจกรรมกระบวนการกลุ่ม ซึ่งแยกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการพูด การกระทำ และรวมทุกด้านการนำเสนอ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ตอนที่ 4 บันทึกสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักเรียน

โดยนำข้อมูลทั่วไปของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (n=35)	ร้อยละ
1. เพศ		
เพศชาย	18	51.43
เพศหญิง	17	48.57
2. อายุ		
8 ปี	27	77.14
9 ปี	8	22.86

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (n=35)	ร้อยละ
3. อาชีพของบิดา มารดา		
รับจ้าง	23	65.71
รับราชการ	-	-
เกษตรกรกรรม	5	14.29
ค้าขาย	4	11.43
อื่นๆ ธุรกิจส่วนตัว	3	8.57

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น 35 คน แบ่งเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.43 เพศหญิง ร้อยละ 48.57 อายุจะอยู่ในช่วงอายุ 8 ปี ร้อยละ 77.14 และอายุ 9 ปี ร้อยละ 22.86 อาชีพของบิดา มารดาประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 65.71 อาชีพเกษตรกรกรรม ร้อยละ 14.29 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 11.43 อาชีพอื่นๆ ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 8.75 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยได้นำคะแนนเปรียบเทียบผลการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ด้านการพูด และด้านการกระทำของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลองโดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางที่ 4.2-4.4 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยรวม และรายด้านก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

พฤติกรรม	n	ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม			หลังเข้าร่วมกิจกรรม			t	P-value
		M	SD	ระดับพฤติกรรม	M	SD	ระดับพฤติกรรม		
ด้านการพูด	35	18.23	4.05	น้อย	35.69	1.02	มากที่สุด	26.806*	.000
ด้านการกระทำ	35	19.11	4.02	น้อย	35.11	1.05	มากที่สุด	24.066*	.000
รวม	35	18.67	4.04	น้อย	35.40	1.04	มากที่สุด		

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($M = 18.67, SD = 4.04$) เมื่อพิจารณาด้านการพูดอยู่ในระดับน้อย ($M = 18.23, SD = 4.05$) และด้านการกระทำอยู่ในระดับน้อย ($M = 19.11, SD = 4.02$) พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 35.40, SD = 1.04$) เมื่อพิจารณาด้านการพูดอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 35.69, SD = 1.02$) และด้านการกระทำอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 35.11, SD = 1.05$) พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวด้วยการทดสอบค่าที

การทดสอบ	n	M	SD	t	P-value
ก่อนการทดลอง	35	37.34	7.94	26.20*	0.000
หลังการทดลอง	35	70.80	1.08		

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 37.34 คะแนน และเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 70.80 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 บันทึกสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

จากการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมจำนวน 10 ครั้ง ในเดือน พฤษภาคม พ.ศ.2567 เป็นกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ทำให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานของนักเรียน ที่เกิดขึ้นก่อนและหลังจากการทำกิจกรรมแนะแนว

ตารางที่ 4.4 สรุปบันทึกสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง

บันทึกการสังเกต	การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม
ก่อนใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนว	จากการสังเกตพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมตามเวลาที่กำหนดของนักเรียนโดยที่ถูกระบุแบบไม่รู้ตัว ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่จะมีลักษณะขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกอาย ไม่กล้าที่จะสบตาผู้สอน ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และไม่ให้ความร่วมมือกับการทำกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มนี้จึงขาดพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม
หลังใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนว	จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน หลังจากการได้รับการพัฒนา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว การสังเกตพฤติกรรมนักเรียนแต่ละคาบ พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในการทำกิจกรรมแนะแนว และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมมากขึ้น นักเรียนทุกคนมีพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม มั่นใจในตนเองสูงขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นของตนเอง นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมแนะแนวหน้าชั้นเรียน ทำให้ผลที่ออกมา ตรงตามเป้าหมายที่ผู้วิจัยวางไว้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย มีดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 70 คน
- 2) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนวัดภูเขาทอง ภาคเรียนที่ 1 ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 35 คน ด้วยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) แบบประเมินการแสดงออกอย่างเหมาะสม แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้
 - (1) ด้านการพูด
 - (2) ด้านการกระทำ
- 2) ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย กิจกรรม 10 กิจกรรม

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนการสอนในรายวิชาแนะแนว

2) ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยนำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนประเมินตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนวัดภูเขาทอง จำนวน 35 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3) ตรวจสอบและบันทึกคะแนน ก่อนการทดลอง

4) ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ทำการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแผนที่กำหนดไว้ด้วยตนเองตั้งแต่ 13 พฤษภาคม - 27 พฤษภาคม 2567 ดำเนินการทดลองจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

5) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวผู้วิจัยทำการบันทึกแบบสังเกตการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนทั้ง 35 คน ในแต่ละครั้ง

6) เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักเรียนทำแบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม ฉบับเดิมอีกครั้ง แล้วนำมาตรวจให้คะแนน

7) นำคะแนนที่ได้มาจากการประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมก่อนการทดลองและหลังการทดลองมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จ ซึ่งมีสถิติที่ใช้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยวิธีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

1.3 ผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมสูงกว่าขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

2.1 ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดภูเขาทอง พบว่า การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีผลทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้น เพราะว่ากิจกรรมที่นำมาใช้นั้นเป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมในการแสดงออกทั้งการแสดงออกทางการพูดและการแสดงออกทางการกระทำ จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ เสริมสร้างนักเรียนทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ รู้จักนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากนักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรม สามารถอธิบายได้ว่าการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้แสดงออกในทางที่เหมาะสม กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ

นอกจากนี้ชุดกิจกรรมแนะแนว ยังสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยการนำวิธีการที่หลากหลายมาใช้ทำกิจกรรม โดยจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน ทำให้กับนักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจในบทสรุปของแต่ละกิจกรรมได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากกิจกรรมทั้ง 10 กิจกรรมได้มากที่สุด โดยในแต่ละกิจกรรมจะมีการฝึกด้านการพูด ด้านการกระทำ ลักษณะแต่ละกิจกรรมก็จะมีเหตุการณ์ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยการเขียน การพูดหน้าชั้น การทำงานเป็นทีม และแสดงความคิดเห็นของตนเอง ซึ่งกิจกรรมจะเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการแสดงออก พบว่า นักเรียนมีความกล้าแสดงออกสูงกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ กรกช นวพงศ์ธนานันท์ (2559, น. 53-57) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ใช้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่มจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ต่ำที่สุด 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ จำนวน 8 กิจกรรม และแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ นักเรียน

กลุ่มทดลองมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ เพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ดุสิต วันวัย (2562, น. 86-89) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยาในพระอุปถัมภ์ฯ ใช้กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบกลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรม จำนวน 12 กิจกรรม เป็นเวลา 12 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว นักเรียนกลุ่มทดลองมีจิตจริยธรรม สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรม มีจิตจริยธรรมสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำนองเดียวกับ ดุลย์ สีมา (2562, น.77-81) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา จังหวัดชัยภูมิ ใช้กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบกลุ่ม จากนั้นได้ทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 14 กิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรับผิดชอบต่อสังคมสูงขึ้น ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ภายหลังการทดลองนักเรียน กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีความรับผิดชอบต่อสังคมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมแนะแนวปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการใช้ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับมากที่สุดโดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.52

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาพัฒนาพฤติกรรม ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้รู้จักตนเองมากขึ้น รวมทั้งแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทั้งนี้เมื่อนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรม พบว่าชุดกิจกรรมแนะแนว จะช่วยให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวได้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมมากขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ก่อนนำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้ ผู้ดำเนินกิจกรรมแนะแนวควรศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาและขั้นตอนการดำเนินการอย่างถี่ถ้วน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมราบรื่นและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

3.1.2 หากจะนำชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ผู้ใช้ควรต้องมีการปรับกิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่างนั้นๆ

3.1.3 ครูอาจารย์หรือผู้ที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่แนะแนวที่นำชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวไปใช้ ควรมีการเสริมแรงให้เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

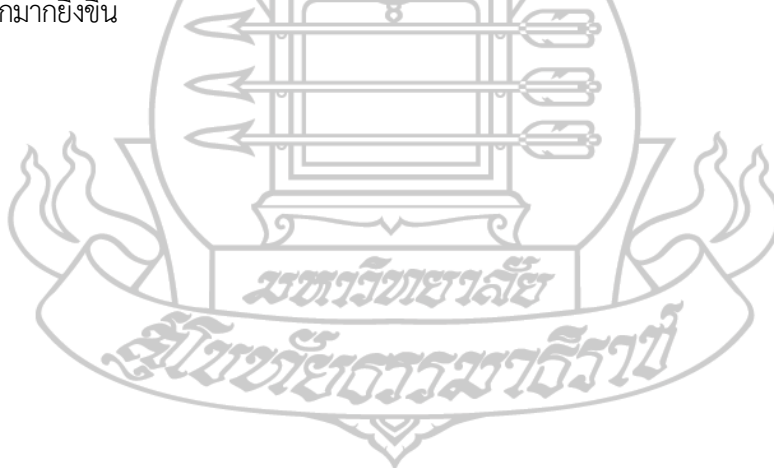
3.2.1 ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมกล้าแสดงออก กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ด้วย เช่น นักเรียนในระดับปฐมวัย มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

3.2.2 ควรทดลองเปรียบเทียบลักษณะการจัดกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไป เช่น กลุ่มนักเรียนต่างห้องเรียน ต่างระดับชั้น ว่าได้ผลอย่างไรเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

3.2.3 ควรมีการติดตามผลระยะยาว จากการฝึกเสร็จสิ้น 1 - 6 เดือน เพื่อติดตามว่านักเรียนยังมีความวิตกกังวลต่อการกล้าแสดงออกนั้น มีความคงทนหรือเปลี่ยนแปลงไปเล็กน้อยเพียงใด

3.2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุมเพื่อเป็นการยืนยันว่าชุดกิจกรรมแนะแนวนี้นี้มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

3.2.5 ควรมีการสร้างสัมพันธภาพกับผู้เรียนก่อนการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

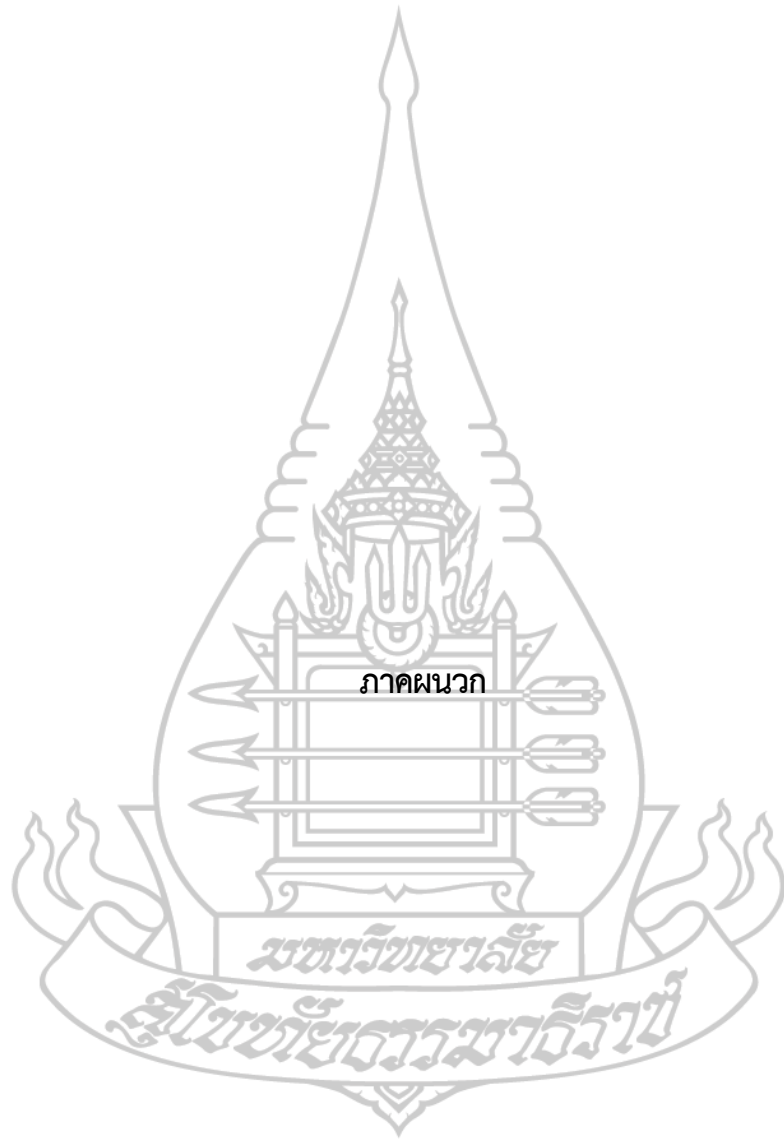
บรรณานุกรม

- กรกช นวพงศ์ธนานนท์. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชา
นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม
กรุงเทพมหานคร [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย-
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- กรรมสิทธิ์ อุทธารนิช. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 4
[การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. ชุมชนุสสรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย.
_____. (2559). การออกแบบกิจกรรมแนะแนวที่เน้นการพัฒนาทักษะสำหรับผู้เรียน. โรงพิมพ์ชุมชน-
สรณ์การเกษตร.
- กฤตภาค ใจกล้า. (2561). พฤติกรรมการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร [การวิจัยรายบุคคล]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กาญจนา น้อยวิมล. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวส่งเสริมด้านการศึกษาและอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ-
มหาสารคาม.
- กาญจนา วงศ์ษา. (2564). การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการกำกับอารมณ์ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- จริยา คำปัน. (2560). การพัฒนาการเรียนรู้พฤติกรรมกรกล้าแสดงออกโดยใช้เทคนิคการสอน แบบจิ๊กซอว์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อการท่องเที่ยว
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนา.
- จุฑามาศ สุทินรัมย์. (2560). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่นตัวทางอารมณ์ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โรงเรียนนรมย์บุรีพิทยาคม รัชมังคลา
ภิเษก จังหวัดบุรีรัมย์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัย-
ธรรมาธิราช.
- โชติ บดีรัฐ. (2559). การพัฒนาพฤติกรรมกรกล้าแสดงออกด้วยกระบวนการกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิชาการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ [วิทยานิพนธ์ปริญญา-
โทบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

- ดำรงเกียรติ คำมา. (2561). ผลของการปรึกษากลุ่มตามแนวการพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมต่อ การกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ [การศึกษาค้นคว้าอิสระ ประถมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คุณหญิง สีมมา. (2562). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมของ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเมืองพญาแลวิทยา จังหวัดชัยภูมิ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คุณสุจิตต์ วันวัย. (2562). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตจริยธรรมของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดร.รศ.พร สุขเกษม. (2554). การพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออก โดยใช้วิธีการแสดง บทบาท สมมติของนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2554 ในบทเรียนเรื่อง “การกำหนดนโยบาย สาธารณะ” [รายงานวิจัยในชั้นเรียน]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ถิรวิทย์ ไพรมทานิยม. (2566). การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Microsoft Excel) [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ธนชน ลาภธนวิรุฬห์. (2562). การศึกษาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกโดยวิธีการนำเสนอหน้าชั้นเรียนใน รายวิชาการขายตรงของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา การตลาด. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรณพวิทยพัฒน์ชัยการ.
- ธีรธาดา ตีตสันโดษ. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดทฤษฎีพัฒนาจริยธรรมของโคลเบอร์ก เพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหูก่านบ จังหวัด บุรีรัมย์ [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช.
- นรินนาท แสนสา. (2558). กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประเสริฐ จีบสันเทียะ. (2546). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกใน ชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหาร การศึกษา ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยธิดา ยะเคียน. (2563). การพัฒนาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกในการสนทนาภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดย ใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 แผนกวิชาช่างก่อสร้าง. วิทยาลัยเทคนิคน่าน.

- ภคพร พวงแก้ว. (2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ดนตรีไทยเป็น นสื่อเพื่อพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านปลายคลอง 20 จังหวัดฉะเชิงเทรา [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา. (2550). ผลของการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและอารมณ์ต่อการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการชักจูง [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน กองธรรม. (2532). ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลด พฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 [ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฤทัยธาร ฉัตรเลิศมงคล. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการกล้าแสดงออกหน้าชั้นเรียน ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม. มหาวิทยาลัยสยาม.
- ลมุล วิลีปต์ย์. (2563). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอรุณประเทศ จังหวัดสระแก้ว [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรัญญู ปิ่นฉ่ำ. (2558). การพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมการละคร [ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุภาวิณี โลหะประเสริฐ. (2556). การพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยใช้วิธีการแสดงบทบาทสมมุติของนักเรียนชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในรายวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคเรียนที่ 1/2556. มหาวิทยาลัยยะลา.
- สมร ทองดี และปราณี รามสูต. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน *ประมวลชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรม*. (หน่วยที่ 9.) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- อรอุษา ศรีกนก. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาเจตคติในการเรียนวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม กรุงเทพมหานคร [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- อำไพ อุทัย. (2562). การศึกษาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกโดยการนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน วิชาการจัดการสินค้าคงคลังในงานโลจิสติกส์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ. วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนชยการ.
- อุไร นาคสง่า. (2562). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวความคิดเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ด้านสังคมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านในเมืองจังหวัดสตูล [การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Alberti, R. and Emmons, M. (1978). *Your Perfect Right* (2nd ed.). IMPACT.
- Anderson, C.R. (1998). *Management : Skills, Functions and Organization Performance*. (2nd ed.). Allyn and Bacon.
- Behesteh, N., Azadeh, F., & Nushafarin, S. (2012). *Effects of assertiveness training on test anxiety of girl students in first grade of guidance school*. http://ac.els-cdn.com/S187704281201436X/1-s2.0-S187704281201436X-main.pdf?_tid=727a94c8-2486-11e6-b22a-00000aab0f01&acdnat=1464407234_e667d80317a850630956b6a1f96d51ea
- Brawley, Oletha Daniels. (1975). *A Study to Evaluate the Effects of using Multimedia Instructional Modules to teach Time-telling to Retarded Learners*. *Dissertation Abstracts International*, 35(7), 4280-A.
- Frazier, Jenice Gregory. (1975). *Effect of Systematic Inservice Training model on Teaching Performance and Skill of Group of First Grade Teacher*. *Dissertation Abstracts International*, 36(5) (January, 1975), 2589 – A.
- Kelley, Collen. (1979). *Assertion Training: A facilitator's guide*. La Jolla, University Associates.
- Lange, A J, and Jakubowski, P (1976). *Responsible Assertive Behavior: Cognitive-Beaver Procedures Trainer*. Research Press.
- Lee Yul Dong, Erest T. Halllberd And Harvey Hassard. (1979). Effect of Assertive of Aggressive Behavior of Adolescents. *Journal of Covenseling Psychology*, 26(5), 459-461.
- McColman, James Westley. (July, 1975). Relationship between the Use of Learning Activity Packages, Group Activity and the Preference of Student toward the Social Study Course. *Dissertation Abstract International*, 31(1), 109-A.
- Wolpe. (1973). *The Practice of Behavior Therapy* (2nd ed.). Pergamon Press.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

ศรีอยุธยาธรรมาภิบาล

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

This is Mendeley biography

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ – สกุล นายสรรัช พูลสมบัติ
ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓ สุราษฎร์ธานี
สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา ๓ สุราษฎร์ธานี ต.ขุนทะเล อ.เมืองสุราษฎร์ธานี
จ.สุราษฎร์ธานี 84100
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี กศ.บ.จิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปริญญาโท ค.ม.บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
2. ชื่อ – สกุล นางอัญชลี ภัทรโอภาส
ตำแหน่ง ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา ศึกษาศาตรมหาบัณฑิต การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. ชื่อ – สกุล นางมนูรัตน์ จิตธีรกุล
ตำแหน่ง ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน”
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก ข

ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม
- ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

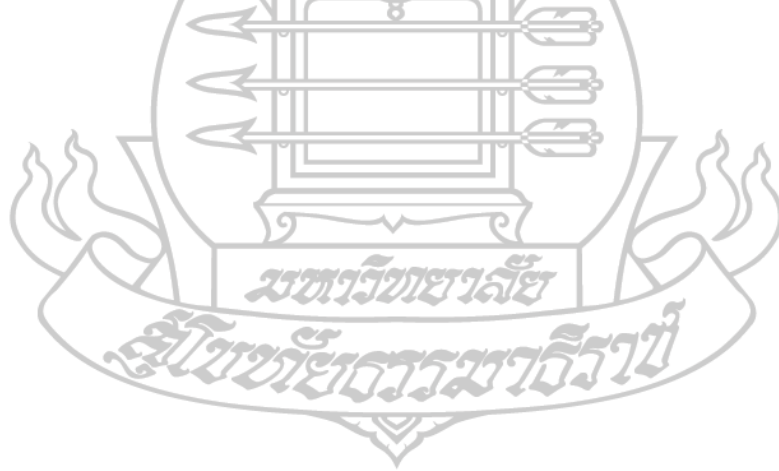
ผลการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือ
แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม
ค่า IOC (Item Objective Congruence)

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	ฉันกล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ฉันกล้าพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ฉันกล้าสวิสตี (ครับ/ค่ะ) ครูทุกครั้งที่พบกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ฉันไม่สามารถบอกสิ่งที่ไม่ชอบได้	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
5	ฉันไม่กล้าที่จะสนทนากับคนแปลกหน้า	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
6	ฉันกล้าช่วยยกย่องชมเชยผู้อื่นเมื่อผู้อื่นทำในสิ่งที่ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ฉันบอกครูทุกครั้งเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
8	ฉันจะปรึกษาครูทุกครั้งเมื่อฉันมีปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	ฉันจะปฏิเสธเมื่อถูกชักจูงไปในแนวทางที่ตนเองคิดว่าไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ฉันกล้าขอโทษเมื่อรู้ว่าตนเป็นฝ่ายผิด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	ฉันจะรับอาสาถือของให้ครูเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ฉันจะกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	ฉันจะอาสาช่วยเหลืองานกลุ่มเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	ฉันไม่กล้าที่จะยกมือตอบคำถามครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ฉันจะอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียนเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	ฉันขอร้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือเมื่อไม่เข้าใจในการทำกิจกรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	ฉันจะสบตาผู้สนทนาในขณะที่พูดด้วยทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	ฉันกล้าคัดค้านในเรื่องที่ตนเองไม่เห็นด้วย	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
19	ฉันไม่กล้าทำบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างจากเพื่อนในชั้นเรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
20	ฉันแสดงความช่วยเหลือครูตามความสามารถของตน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
สรุปผล		20	16	19	55	0.92	ใช้ได้

ตารางค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
1	0.53	11	0.63
2	0.82	12	0.41
3	0.66	13	0.48
4	0.63	14	0.51
5	0.75	15	0.52
6	0.71	16	0.41
7	0.73	17	0.53
8	0.44	18	0.54
9	0.99	19	0.40
10	0.64	20	0.58

แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.82

ผลการพิจารณาคูณภาพเครื่องมือ
ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
ค่า IOC (Item Objective Congruence)

ชื่อกิจกรรม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. รู้จักกันให้มากขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2. ฉันทชอบเรียน...แล้วเธอหละ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
3. ภาพปริศนาพาเพลิน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
4. ปฏิเสธง่ายนิดเดียว	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5. สัมผัสหัตถ์จรรยา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
6. สถานการณ์นี้พวกเราแก้ได้	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7. ความงามของฉัน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8. ลีลาท่าที	1	1	1	3	1	ใช้ได้
9. จิกซอร์หรรษา	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10. หัวใจสี่ห้อง	1	1	1	3	1	ใช้ได้
รวม	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 1

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบวัดพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม
- ชุดกิจกรรมแนะแนว

**แบบประเมินพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**

ตอนที่1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อมูลในช่องว่างให้สอดคล้องกับความเป็นจริง
ชื่อ.....ชั้น.....

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 7 ปี () 8 ปี () 9 ปี
3. อาชีพของบิดา-มารดา
() รับจ้าง () รับราชการ () เกษตรกรรม () ค้าขาย
() อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่2 แบบประเมินความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม

คำชี้แจง แบบประเมินนี้เป็นแบบประเมินตนเอง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับ

พฤติกรรมของนักเรียนเพียงคำตอบเดียวโดยที่

- 1 ระดับกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมน้อย
- 2 ระดับความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมปานกลาง
- 3 ระดับความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมาก
- 4 ระดับความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมากที่สุด

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสม			
		1	2	3	4
ด้านการพูด					
1	ฉันกล้าซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัย				
2	ฉันกล้าพูดนำเสนอหน้าชั้นเรียน				
3	ฉันกล้าทักทาย (ครี / ค่ะ) ครูทุกครั้งที่เราพบกัน				
4	ฉันไม่สามารถบอกสิ่งที่ไม่ชอบได้				
5	ฉันไม่กล้าที่จะสนทนากับคนแปลกหน้า				
6	ฉันกล้าช่วยยกย่องชมเชยผู้อื่นเมื่อผู้อื่นทำในสิ่งที่ดี				

ข้อ	พฤติกรรม	ระดับการแสดงออกอย่างเหมาะสม			
		1	2	3	4
7	ฉันบอกครูทุกครั้งเมื่อเห็นเพื่อนทำผิด				
8	ฉันจะปรึกษาครูทุกครั้งเมื่อฉันมีปัญหา				
9	ฉันจะปฏิเสธเมื่อถูกชักจูงไปในแนวทางที่ตนเองคิดว่าไม่ถูกต้อง				
10	ฉันกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ว่าตนเป็นฝ่ายผิด				
ด้านการกระทำ					
11	ฉันจะรับอาสาถือของให้ครูเสมอ				
12	ฉันจะกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมทุกครั้ง				
13	ฉันจะอาสาช่วยเหลืองานกลุ่มเสมอ				
14	ฉันไม่กล้าที่จะยกมือตอบคำถามครู				
15	ฉันจะอาสาออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียนเสมอ				
16	ฉันขอร้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือเมื่อไม่เข้าใจในการทำกิจกรรม				
17	ฉันจะสบตาคู่สนทนาในขณะที่พูดด้วยทุกครั้ง				
18	ฉันกล้าคัดค้านในเรื่องที่ตนเองไม่เห็นด้วย				
19	ฉันไม่กล้าทำบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างจากเพื่อนในชั้นเรียน				
20	ฉันแสดงความช่วยเหลือครูตามความสามารถของตน				

กิจกรรมที่ 1

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม รู้จักฉันรู้จักเธอ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับสมาชิกในกลุ่ม
2. เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรม (ปฐมนิเทศ)

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษขนาด A4
2. สีเมจิก ปากกา และดินสอ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูทักทายนักเรียน สร้างความคุ้นเคย และชี้แจงการจัดกิจกรรมแนะแนว

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. ครูแนะนำวิธีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนฟัง
3. ให้นักเรียนนับ 1 2 3 4 5 โดยถ้าใครนับเลขเดียวกันให้จับกลุ่มกัน
4. แจกกระดาษขนาด A4 ให้กับสมาชิกคนละ 1 แผ่น
5. ให้สมาชิกที่จับกลุ่มกันสัมภาษณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อทำความรู้จักให้มากขึ้น โดยจดบันทึกใส่ในกระดาษ A4 ให้เวลา 10 นาที

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

6. หลังจากสัมภาษณ์กันเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมานำเสนอรูปภาพและแนะนำตนเองหน้าชั้น เพื่อจะได้รู้จักกันมากขึ้น และเกิดความคุ้นเคยภายในกลุ่ม

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

7. และนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

เมื่อบุคคลเกิดความคุ้นเคยกันจะสามารถเปิดเผยตนเองกับผู้อื่นได้ และสามารถทำกิจกรรมต่างๆต่อไปได้ โดยไม่มีความเขินอายตลอดจนสามารถทำกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

การแนะนำตัวเองอย่างเปิดเผย เป็นสิ่งที่ดีในการสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่ม ซึ่งจะก่อให้เกิดความคุ้นเคยกันมากขึ้น

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

กิจกรรมที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม ฉันทชอบเรียน...แล้วเธอละ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. แสดงออกถึงความถนัด ความสามารถ ด้านการเรียน
2. ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นตามความถนัด ความสามารถด้านการเรียนได้

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษ A4
2. สี

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูพูดเกี่ยวกับความสำคัญของแต่ละวิชาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาที่นักเรียนสนใจ และถนัดอย่างลึกซึ้งซึ่งจะทำให้เด็กเกิดความรู้และมีความมั่นใจในตนเอง

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

2. แจกใบงาน เรื่อง วิชาที่ฉันรัก ให้นักเรียนทำ
3. ครูให้นักเรียนใช้สีที่กำหนดให้ วาดรูปดาว สูงสุดวิชาละ 5 ดาวลงในแต่ละรายวิชา (ดาวแทนระดับความชื่นชอบในวิชาเรียน) และตกแต่งใบงานให้สวยงาม

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

4. สุ่มนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน ให้นักเรียนเล่าถึงวิชาที่นักเรียนสนใจ และความถนัดในวิชานั้นๆ

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

ได้ทราบถึงความสนใจ ความถนัด และความสามารถทางการเรียนของตนเองและผู้อื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รวมทั้งมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันจะช่วยให้เกิดความมั่นใจตนเองและเชื่อมั่นในคุณค่าของผู้อื่นได้

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

แสดงความคิดเห็นของตนเอง กล้าออกมาหน้าชั้นเรียนเพื่อเล่าถึงวิชาที่ตนเองสนใจ และชอบเรียน

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน
4. การตรวจใบงาน

ใบงาน เรื่อง วิชาที่ฉันรัก

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้สีที่กำหนดให้ วาดรูปดาว สูงสุดวิชาละ 5 ดาว ลงในแต่ละรายวิชา
(ดาวแทนระดับความชื่นชอบในวิชาเรียน)

ภาษาไทย สีเขียว	
คณิตศาสตร์ สีแดง	
วิทยาศาสตร์ สีเหลือง	
ภาษาอังกฤษ สีฟ้า	
สุขศึกษา สีน้ำตาล	
สังคม สีม่วง	
ศิลปะ สีส้ม	
การงาน สีชมพู	

กิจกรรมที่ 3

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม ภาพปริศนาพาเพลิน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนอธิบายความคิดเห็นของตนเอง
2. เพื่อให้ให้นักเรียนได้สำรวจพฤติกรรมของตนเองที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตในประจำวัน

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษขนาด A4 สำหรับวาดภาพ
2. สีเมจิก ปากกา และดินสอ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงพฤติกรรมของตนเองเป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. แจกกระดาษ A4 ให้สมาชิกในห้องคนละ 1 แผ่น
3. ให้นักเรียนทำตามคำสั่ง ดังนี้
 - 3.1 ให้ใช้มือด้านที่ตนเองนั้นไม่ถนัดวาดภาพอะไรก็ได้
 - 3.2 เขียนถึงอุปสรรคระหว่างที่วาดรูปนั้นมีอะไรบ้าง
 - 3.3 พฤติกรรมของตนเองที่เป็นอุปสรรคในชีวิตประจำวัน

โดยทำลงในกระดาษ A4 ที่แจกให้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

4. เมื่อนักเรียนทุกคนวาดภาพเรียบร้อยแล้ว ให้ออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

ภาพวาดเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ทำให้เราทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลนั้นจากภาพที่เขาวาด แสดงว่าบุคคลนั้นมีความคิด และสามารถแสดงความคิดของเขาออกมาในขณะที่ต้องทำงานร่วมกับคนอื่น ซึ่งบุคคลจำเป็นต้องสำรวจพฤติกรรมของตนเองที่จะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานร่วมกันรวมทั้งที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตของตนด้วย

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

การวาดภาพทำให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลวาดภาพที่เขาวาดได้ ซึ่งจะทำให้สมาชิกภายในกลุ่มได้สำรวจว่าระหว่างวาดภาพภายในกลุ่มนั้นมีอุปสรรคอะไรบ้าง และถ้ามองย้อนมาที่ตนเองสมาชิกจะได้สำรวจตนเองว่ามีพฤติกรรมอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

กิจกรรมที่ 4

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม ปฏิเสธ.....ง่ายนิดเดียว

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกการปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่มีเหตุผลที่พบเจอในชีวิตประจำวัน
2. เพื่อฝึกการเผชิญกับเหตุการณ์สถานการณ์ที่เป็นจริง

สื่อประกอบกิจกรรม

บัตรสถานการณ์ 7 บัตร ซึ่งมีสถานการณ์ ดังนี้

1. เพื่อนชวนไปเล่นที่ห้องน้ำระหว่างคาบเรียน
2. เพื่อนชวนไปขโมยของ
3. เพื่อนชวนไปทำต่อยกับเพื่อนห้องอื่น
4. เพื่อนชวนให้ลองสูบบุหรี่
5. เพื่อนชวนกินขนมในห้องเรียน
6. เพื่อนชวนไม่กินอาหารกลางวัน
7. เพื่อนชวนหนีออกนอกโรงเรียน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงการปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่มีเหตุผลที่พบเจอในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับบัตรคำสถานการณ์ต่างๆ
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแบ่งกันออกเป็นผู้ชวนให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดีไม่มีเหตุผลและเป็นผู้ปฏิเสธ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกการปฏิเสธประมาณ 10 นาที

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงหน้าชั้น

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

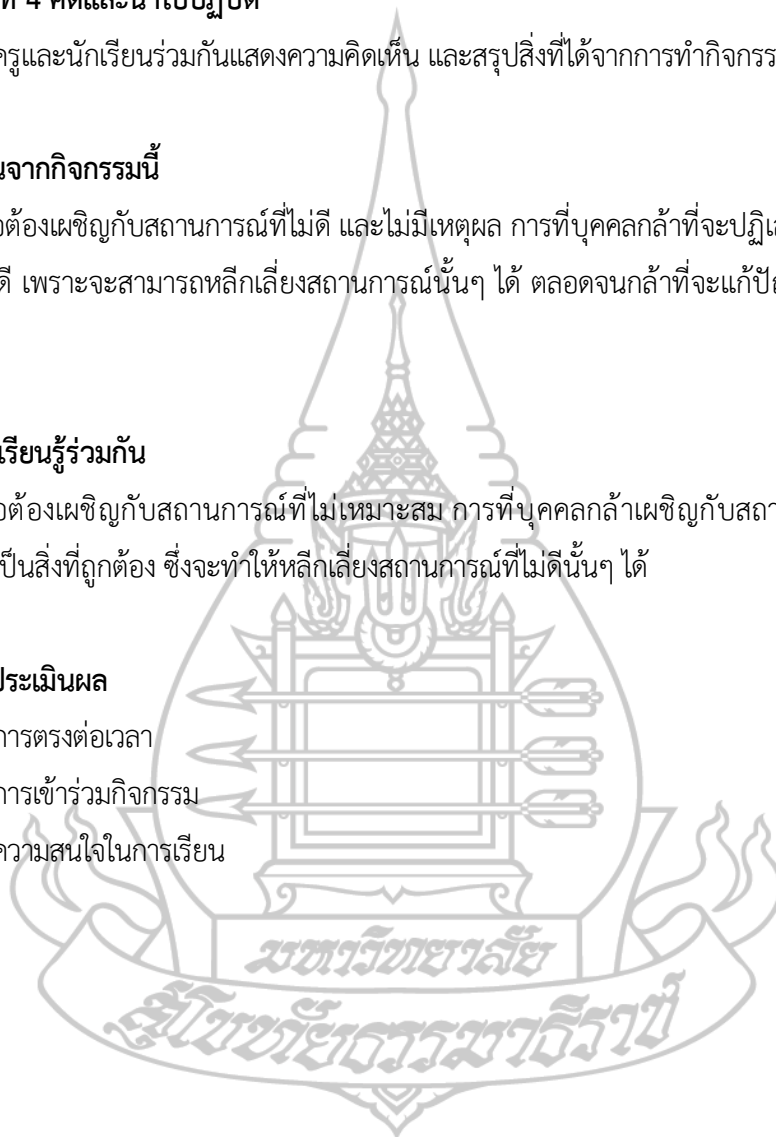
เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่ดี และไม่มีเหตุผล การที่บุคคลกล้าที่จะปฏิเสธสิ่งที่ไม่เหมาะสม นั้นเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะสามารถหลีกเลี่ยงสถานการณ์นั้นๆ ได้ ตลอดจนกล้าที่จะแก้ปัญหาให้อยู่ในทางที่ถูกต้อง

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่เหมาะสม การที่บุคคลกล้าเผชิญกับสถานการณ์ กล้าที่จะตัดสินใจนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ไม่ดีนั้นๆ ได้

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

เพื่อนชวนไปเล่นที่ห้องน้ำระหว่างคาบเรียน
เพื่อนชวนไปชโมยของ
เพื่อนชวนไปทำต่อยกับเพื่อนห้องอื่น
เพื่อนชวนให้ลองสูบบุหรี่
เพื่อนชวนกินขนมในห้องเรียน
เพื่อนชวนไม่กินอาหารกลางวัน
เพื่อนชวนหนีออกนอกโรงเรียน

กิจกรรมที่ 5

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม สัมผัสมหัศจรรย์

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกการคิดและจินตนาการ
2. เพื่อฝึกความกล้าแสดงออกทางด้านการพูด

สื่อประกอบกิจกรรม

1. สิ่งของที่จะให้นักเรียนสัมผัส
2. ถูสำหรับใส่ของ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
3. ให้แต่ละคนสัมผัสสิ่งของ และบอกสิ่งที่ตนเองสัมผัสได้ให้สมาชิกกลุ่มฟัง
4. สมาชิกกลุ่มรวบรวมความคิด จำสิ่งที่ตนเองสัมผัสได้มาคุยกันในกลุ่มว่าสิ่งนั้นคืออะไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

5. แต่ละกลุ่มตอบว่าสิ่งที่ตนเองสัมผัสได้นั้นมีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

การเรียนรู้ประสบการณ์เดิมจะช่วยให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองเกิดความกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมา อันจะทำให้การทำงานของกลุ่มประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็น และอธิบายสิ่งที่ตนเองสัมผัสได้ จะมีส่วนช่วยให้เกิดกระบวนการทางความคิด ตลอดจนสามารถตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

กิจกรรมที่ 6

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม สถานการณ์นี้.....พวกเราแก้ไขได้

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
2. เพื่อฝึกแสดงความคิดเห็นและการพูด

สื่อประกอบกิจกรรม

1. บัตรสถานการณ์ ซึ่งมีสถานการณ์ ดังนี้

สถานการณ์ : ถ้าเกิดน้ำท่วมในเขตพื้นที่ ที่นักเรียนอาศัยอยู่ ทำให้ไม่สามารถออกไปไหนได้เลย
นักเรียนจะอย่างไรเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด

สถานการณ์ : ถ้าโลกนี้อากาศหนาวเย็น น้ำกลายเป็นน้ำแข็ง จนมีสิ่งมีชีวิตเหลือน้อย
นักเรียนจะอย่างไรให้มีชีวิตอยู่รอด

สถานการณ์ : ถ้าเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณชุมชนที่นักเรียนอาศัย
นักเรียนจะอย่างไรให้มีชีวิตอยู่รอด

สถานการณ์ : ถ้าเกิดแผ่นดินไหวในบริเวณชุมชนที่นักเรียนอาศัย และนักเรียนอยู่บ้านเพียงลำพัง
นักเรียนจะอย่างไรให้มีชีวิตอยู่รอด

สถานการณ์ : ถ้าเกิดเหตุการณ์มีคนคุ่มคลังและมีการกราดยิงขึ้นในพื้นที่ที่นักเรียนอยู่
นักเรียนจะอย่างไรให้มีชีวิตอยู่รอด

2. กระดาษขนาด A4

3. ดินสอ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูพูดเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน และแนวทางแก้ไขสถานการณ์ที่นักเรียนต้องพบเจอ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5-7 คน แจกกระดาษ A4 ให้กลุ่มละ 1 แผ่น
3. ให้ตัวแทนออกมาหยิบบัตรสถานการณ์
4. ให้แต่ละกลุ่มอ่านสถานการณ์ และระดมความคิดเห็นหาแนวทางแก้ไขสถานการณ์นั้นๆ เพื่อความอยู่รอด โดยเขียนลงกระดาษ A4 ที่แจกให้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

5. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแนวทางแก้สถานการณ์

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

การที่บุคคลกล้าคิด กล้าวิเคราะห์ และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น จะทำให้บุคคลนั้นสามารถตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

เมื่อบุคคลได้สำรวจสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และเมื่อบุคคลได้วางแผนและแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ก็จะสามารถที่จะดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

กิจกรรมที่ 7

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม ความงามของ.....ฉัน

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออกด้านการกระทำ
2. เพื่อฝึกการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่าง วัย และกาลเทศะ

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ภาพเสื้อผ้า ภาพเครื่องแต่งกาย
2. บัตรสถานที่ต่าง ๆ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูพูดเกี่ยวกับการแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่าง วัย และกาลเทศะ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 คน
3. ให้ตัวแทนออกมาหยิบบัตรสถานที่ กลุ่มละ 1 แผ่น
4. ให้แต่ละกลุ่มอ่านสถานที่ และระดมความคิดว่าจะต้องแต่งกายอย่างไร
5. สมาชิกกลุ่มช่วยกันเลือกภาพชุดที่เหมาะสมกับสถานที่ที่กลุ่มตนเองจับได้

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

6. สมาชิกกลุ่มบอกเหตุผลที่เลือกแต่ละชุดว่าเหมาะสมกับสถานที่อย่างไร

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

7. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

การที่บุคคลกล้าคิด กล้าวิเคราะห์ และกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น จะทำให้บุคคลนั้นสามารถ ตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

เมื่อบุคคลได้สำรวจสถานการณ์ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และเมื่อบุคคลได้วางแผนและ แก้ไขสถานการณ์นั้นๆ ก็จะสามารถที่จะดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

<p>โรงภาพยนตร์</p>	<p>โรงพยาบาล</p>
<p>โรงเรียน</p>	<p>งานวัด</p>
<p>สวนสนุก</p>	<p>ห้างสรรพสินค้า</p>
<p>สวนสัตว์</p>	<p>โรงยิม</p>

กิจกรรมที่ 8

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม ลีลา...ท่าที

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกพฤติกรรมการกล้าแสดงออกด้านการกระทำ
2. เพื่อให้เห็นประโยชน์ของการสื่อความหมายที่ดีและถูกต้อง

สื่อประกอบกิจกรรม

1. บัตรคำชื่อสัตว์สำหรับแสดงท่าทางของสัตว์ต่าง ๆ

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูพูดเกี่ยวกับการสื่อสารว่าไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปแบบของการพูดเพียงอย่างเดียว สามารถใช้วิธีการอื่นร่วมด้วยได้ นอกจากสื่อสารด้วยคำพูดแล้ว เรายังสามารถใช้ภาษาท่าทางใน [การสื่อสาร](#) ได้อีกด้วย

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. ให้นักเรียนแต่ละคนเลือกบัตรคำคนละ 1 บัตร
3. ให้แต่ละคนออกมาแสดงท่าทางให้เพื่อนดูทีละคน และให้เพื่อนทุกคนทายว่า แสดงท่าทางเป็นจากที่เลือกบัตรคำ เขาแสดงท่าทางของสัตว์อะไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

4. ครูมอบรางวัลให้กับนักเรียนที่สามารถแสดงท่าทางให้เพื่อนดู แล้วเพื่อนทายถูก
5. นักเรียนคนที่เพื่อนทายไม่ถูกให้ทำท่าทางเพิ่มเติมจนกว่าจะทายถูก

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

6. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

การที่แสดงท่าทางต่างก็เป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะจะทำให้บุคคลมีความกล้าที่จะแสดงท่าทางแปลก ๆ ให้คนอื่นเห็นอย่างไม่มีใครรู้สึกเขินอาย และกังวลต่อการแสดงท่าทางนั้น ๆ เป็นการเพิ่มความมั่นใจในตัวเอง

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

ในสังคมปัจจุบันโดยเฉพาะในโรงเรียนเป็นสิ่งที่เลี่ยงไม่ได้ที่บุคคลในสังคมจะต้องกระทำการสิ่งต่างๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ถ้ายังขาดความเชื่อมั่นในตนเอง วิตกกังวลในสิ่งที่ตนเองกำลังกระทำจะทำให้ไม่เป็นอย่างคาดหวังได้

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

แมว	สุนัข
นก	ผีเสื้อ
งู	กระต่าย
ลิง	แมงมุม
กบ	เสือ
ยีราฟ	เต่า
ไก่	ช้าง
กิ้งก่า	ปลา
หมี่แพนด้า	แมวน้ำ
นกยูง	ม้า

กิจกรรมที่ 9

ชื่อกิจกรรม จิ๊กซอว์พรรษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. เพื่อฝึกการพูดคุยและแก้ปัญหาภายในกลุ่ม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ภาพจิ๊กซอว์ รูปละ 30 ชิ้น

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูพูดเกี่ยวกับการเล่นเกมต่อจิ๊กซอว์กับนักเรียนว่ามีใครเคยเล่นบ้างและมีใครที่สามารถต่อจิ๊กซอว์ได้จนเสร็จ โดยคนที่ต่อจิ๊กซอว์เสร็จสามารถต่อเพียงคนเดียวหรือมีใครช่วยหรือไม่

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1. แบ่งสมาชิกออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. แจกจิ๊กซอว์ให้กลุ่มละ 1 รูป พร้อมชี้แจงกติกา
3. ให้แต่ละทีมช่วยกันต่อจิ๊กซอว์ให้สำเร็จ กลุ่มใดต่อเสร็จก่อนให้ปรบมือเป็นสัญญาณ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

4. เมื่อต่อเสร็จทุกกลุ่มแล้ว ให้แต่ละกลุ่มสรุปแง่คิดที่ได้

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

เมื่อเรากล้าที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม จะทำให้สามารถตัดสินใจร่วมกันจนสามารถทำงานกลุ่มนั้น ๆ บรรลุไปยังจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นของตนเองหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม จะทำให้บุคคลเกิดความกล้าที่จะตัดสินใจต่าง ๆ ตลอดจนสามารถที่จะแก้ปัญหาที่ตนเองเผชิญอยู่นั้นๆ ได้

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน

กิจกรรมที่ 10

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อกิจกรรม สีห้องหัวใจ

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นปัญหาของตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนได้ประมวลความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. กระดาษแข็งรูปหัวใจจำนวน 8 แผ่น
2. ดินสอ ยางลบ สีเมจิก

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในวัยเดียวกันกับนักเรียนที่เห็นผ่านสื่อต่าง ๆ ข่าว หรือจากประสบการณ์ที่นักเรียนได้เจอ

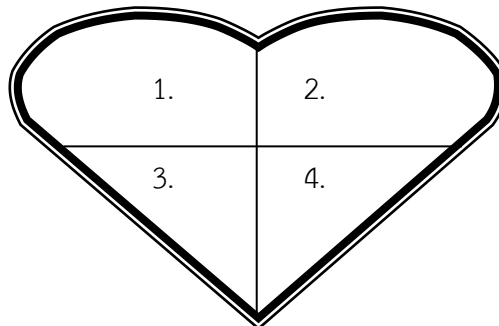
ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2. แจกกระดาษรูปหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น

3. ให้นักเรียนแบ่งกระดาษรูปหัวใจออกเป็น 4 ช่อง โดยเขียนหมายเลข 1-4 กำกับลงไปในแต่ละช่อง โดยให้เขียนข้อความตามช่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

ช่องที่ 1 เขียนข้อดีของตนเอง ช่องที่ 2 เขียนข้อเสียของตนเอง

ช่องที่ 3 เขียนสิ่งที่ตนเองภูมิใจ ช่องที่ 4 อยากแก้ไขพฤติกรรมอะไรของตนเองมากที่สุด

ด้านหลังของของกระดาษรูปหัวใจให้เขียนว่าได้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมทำกิจกรรม

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

4. ให้นักเรียนแต่ละคนรายงานหน้าชั้นเรียนถึงสิ่งที่ตนเองเขียน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

5. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

สรุปบทเรียนจากกิจกรรมนี้

บุคคลทุกคนล้วนมีข้อดีและข้อเสีย แต่ถ้าเราารู้และทบทวนมัน เราจะเห็นถึงปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา สามารถนำมาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตัวเองให้ที่ยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

พฤติกรรมที่เรียนรู้ร่วมกัน

เมื่อบุคคลได้สามารถวิเคราะห์พฤติกรรม และเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพากลุ่มอีกต่อไป

การวัดและประเมินผล

1. การตรงต่อเวลา
2. การเข้าร่วมกิจกรรม
3. ความสนใจในการเรียน
4. การตรวจใบงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวดวงทิพย์ อนุรักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	25 ธันวาคม พ.ศ.2531
สถานที่เกิด	อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน” พ.ศ.2549 ระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา พ.ศ.2555
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดภูเขาทอง ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ตำแหน่ง	ครู ชำนาญการ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวดวงทิพย์ อนุรักษ์
วัน เดือน ปี เกิด	25 ธันวาคม 2531
สถานที่เกิด	อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนวัดกุหาทอง 232/5 หมู่ 1 ตำบลแม่น้ำ อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84330
ประวัติการศึกษา	คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา พ.ศ. 2555
ประวัติการทำงาน	ครู ชำนาญการ

